

ARADI KÖZLÖNY

Főszerkesztő és igazgató:
Dr. STAUBER JÁNOS

ARAD 55. évf. 184. szám
1940. augusztus 17., szombat

Felolós-szerkesztő:

SZ. JAKAB GEZA

Laptulajdonos: „Aradi Közlöny lapkiadó r. t.” — Törvényszéki bejegyzési szám: 10/1-1938.

Péntek délben megkezdődtek és hétfőn folytatódnak Turnu-Severinben a magyar-román tárgyalások

A dunamenti város közművelődési palotájában tanácskoznak a két ország kiküldöttei — Hory András és Pop Valér meghatalmazott miniszterek vezeték a tárgyaló-bizottságokat

Az első ülés után a román megbízottak Bucurestibe utaztak, hogy tájékoztassák a kormányt a tárgyalások eddigi menetéről

Bucuresti. A bucaresti lapokban a következő közlemény jelent meg:

„Attól a vágytól áthatva, hogy békésen rendezzék mindazokat a problémákat, amelyek Romániát elválaszthatják szomszédaitól és attól a reménytől vezettetve, hogy a világnak ezen a részén politikai alapokat fektessenek le, amelyeket az összes népek barátságos együttélésére és együttműködésére alapítanak, Románia elhatározta, hogy tárgyalásokat kezd Magyarországgal.

A tárgyalások augusztus 16-án reggel kezdődnek meg — állapította meg a csütörtökön kiadott előzetes közlemény. Turnu-Severinben és azokon megbízottakként Magyarország részéről Hory András valóságos belső titkos tanácsos, meghatalmazott miniszter, míg Románia részéről Pop Valer meghatalmazott miniszter, volt miniszter vesznek részt.

A magyar küldöttség Budapestről jövet külön gőzzel augusztus 16-án reggel érkezik Turnu-Severinbe.

A román küldöttség csütörtök este indult el Bucurestiből.

Bucuresti. A királyi udvarnagyi hivatal jelenti: Augusztus 15-ikén délelőtt Őfelsége a király kihallgatáson fogadta: Gigurtu Ion miniszterelnököt, Mihail Manolescu külügyminisztert és Pop Valerit.

Különböző román főváros összes lapjai közlik a román-magyar tárgyalások megkezdését. Az Universal kiküldött tudósítója jelenti, hogy a külügyminisztérium egyik tisztviselője repülőgépen Turnu-Severinbe érkezett, hogy a helyi hatóságokkal felvegye az érintkezést és megbeszélje a magyar küldöttség fogadtatását. A tárgyalások a turnu-severini kulturpalotában lesznek, ahová ezalkalommal három távbeszélő állomást és egy táviróállomást szereltek be, hogy a két állam kiküldöttei bármikor azonnal érintkezésbe juthassanak az illető kormányokkal.

A román küldöttség tagjai: Pop Valer Ion, Creteanu és egy tábornok.

Rómából jelenti a Stefani-iroda: A magyar kormány a román kormány által hozzáutaltatott meghívásra nyomban kielégítő választ adott. A magyar delegációt Hory András meghatalmazott miniszter vezeti s a bizottságnak egy magasrangú magyar vezérkari tiszt is tagja lesz. Az olasz hírügynökség megállapítja, hogy Hory András megbízatásának az a külön személyi jelentősége is van, hogy a magyar diplomata hosszabb időn keresztül bucaresti magyar követ volt s mint ilyen megfelelő relációi vannak román diplomáciai körökkel.

A Baseler Nachrichten című svájci lap közli budapesti semleges diplomáciai körök véleményét.

nyét arról, hogy a Turnu-Severinbe utazott magyar bizottságban nincsenek szakértők. Csak egy tábornok és két vezérkari tiszt tartozkodik a küldöttség tagjai között.

Turnu-Severin. A magyar küldöttség 11

Augusztus 19-én ismertetik Turnu-Severinben a román kormány javaslatát

Bucuresti. A Rador hírszolgálati iroda jelenti: Pénteken, augusztus 16-án déli 12 órakor ülték össze megnyitó ülésre a magyar-román tárgyalások levezetésével megbízott bizottság tagjai. Az ülést a Turnu-Severinben lévő Bibicescu-alapítvány palotájának nagytermében tartották meg. A megnyitó beszédekben kölcsönös jókívánságok hangzottak el a tárgyalások sikere érdekében, majd a meghatalmazások felülvizsgálata után Hory András királyi belső titkos tanácsos, meghatalmazott miniszter, a magyar bizottság vezetője, átnyújtotta Pop Valer meghatalmazott miniszternek a román küldöttség vezetőjének a magyar kormány javaslatát.

A román királyi kormány javaslatát és álláspontját a legközelebbi ülésen, hétfőn, augusztus 19-én 10 órakor ismertetik. A tanácskozáskor ugyancsak a Turnu-Severin Bibicescu-alapítvány palotájának nagytermében folytatják.

A Bucurestiben megjelenő Seara című lap jelenti Turnu-Severinből, hogy a román bizott-

óra 20-kor érkezett meg Turnu-Severinbe a „Zsófia” halón. Megérkezéskor Bárdossy László bucaresti magyar követ, a budapesti román követ, Olt-tartomány királyi helytartója, a helyi hatóságok vezetői fogadták a magyar megbízottakat akik 12 órakor hajtottak be Turnu-Severinbe a Duna partjához közel lévő kulturpalotába. Itt már várta őket a román küldöttség Pop Valer volt miniszter vezetésével.

Az első tanácskozás azonnal megkezdődött, fél óráig tartott és egy óra után öt perccel ért véget. Kölcsönös bemutatkozás után a kulturpalota Bibicescu-alapítvány nagytermében a két küldöttség kicserélte az írásbeli felhatalmazásokat, majd Hory András a magyar javaslatot ismertette. Az ebédet is a kulturpalotában költötték el. Egyébként semmi ünnepség, zászlódisz nincsen a városban. A további tárgyalások is a kulturpalotában lesznek.

Ujabb jelentés szerint a román megbízottak péntek délután négykor elhagyták Turnu-Severint, és Bucurestibe utaztak, hogy ott tájékoztassák a kormányt a tárgyalások menetéről. Legközelebb hétfőn délben ülték össze a két ország megbízottai Turnu-Severinben és akkor folytatják tovább a tanácskozásokat.

ság péntek reggel érkezett meg a városba. A bizottság tagjai: Pop Valer, Silviu Dragomir, Ion Brosu meghatalmazott miniszter, Dragalina tábornok, Cornel Blaga, a külügyminisztérium főtitkárság vezetője, valamint több nagyvezérkari tiszt.

Bárdossy László magyar követ is Bucurestibe utazott

Turnu-Severinből jelenti, hogy a péntek déli tárgyalások után Olt-tartomány királyi helytartója ebédet adott a két állam megbízottai tiszteletére. Bárdossy László, bucaresti magyar követ délután a Simplon-expresszrel a román fővárosba utazott zilah; Sebes Jenő és Rudnay András követségi titkár kíséretében. A magyar küldöttség többi tagja Turnu-Severinben maradt. Az elutazott személyiségek hétfő délután újra visszatérnek Bucurestiből, amikor a román bizottság magával hozza és átnyújtja kormánya álláspontját a magyar javaslatra.

Ismeretlen buvárhajó elsüllyesztett az Egei tengeren egy görög cirkálót

Az olasz sajtó Londont vádolja a merénnyel — Az angol biztosítékról való lemondást követeli Görögországtól a tengely

Athén. (Rador.) A Reuter jelenti, hogy a 2115 tonnás „Helle” nevű görög cirkálót csütörtök reggel felkilenckor egy ismeretlen tengeralattjáró elsüllyesztette, miután a hadihajó az Egei-tengeren fekvő Tinos sziget közelében horgonyzott, egy kilométernyire a parttól. A jelentés hozzáfűzi, hogy a 232 főnyi személyzetből 31 ember a tengerbeveszett. A Reuter kiemeli, hogy a megtorpedozás pillanatában a cirkáló éppen zászlódiszben volt Nagyboldogasszony napja alkalmából. Ezt a napot az Egei-tenger szigetein mindenütt nagy ünnepséggel ülik meg és Görögország minden részéből el szoktak zarándokolni ilyenkor a be-keg és bének Tinos szigetére.

Később a Reuter angol sajtóiroda újabb

részleteket közöl a Helle megtorpedozásáról. Három kilótt torpedó közül csak egy érte a hajót, míg a másik kettő a cirkáló közvetlen közelében robbant fel. A hajó személyzetének egy tagja meghalt, 29 pedig megsebesült. A 31-ik áldozat egy asszony, aki a robbanás halálára ideggörcsöt kapott és meghalt. Egyik parti gőzös megkísérelte vontatókötéltre venni a cirkálót, amely azonban hamarosan elsüllyedt.

A Tevere Londont vádolja a merénnyel

Bucuresti. A Tevere című olasz lap azt írja, hogy az albán-görög határon történt merénylet szálait Londonba nyulnak el, mert Görögország

ma angol érdekek szolgálatában áll. Az albán kérdés elintézése Olaszországra vár, amely nem engedí csorbítani tekintélyét olyan módszerekkel amelyek ugylátszik ma sem tüntek el a Balkánról.

A Deutsche Allgemeine Zeitung szerint Berlinben nagy figyelemmel kísérik az olasz-görög viszály ügyét. Berlin mint Olaszország szövetségese, helyesli Olaszország mindenfajta megoldását.

Athénből érkező hírek megállapítják, hogy a görög fővárosban kissé alábbhagyott az izgalom s a szerda esti lapok már nem is foglalkoznak a kínos esettel. Közlik ugyanakkor, hogy Grazzi athéni olasz követ kihallgatáson jelent meg Metaxas görög miniszterelnöknek és kifejtette előtte Olaszország álláspontját.

Berlini híradás szerint a német sajtó, a külügyminisztérium magatartásához híven továbbra is tartózkodással tárgyalja a Hógia-ügyet. Illetékes körök azt mondják hogy Olaszország hivatalos bebizonyítani a világnak és szomszédainak, miszerint az albán kérdés az olasz külpolitika szerves alkotórésze.

Az angol király részvétávirata

Athén. (Rador.) A Görög Távirati Iroda közli: A görög király levelet intézett Metaxas görög kormányelnökhez és többek között az alábbiakat írta:

A Helle nevű görög hadihajó elsüllyesztéséről szóló híradás mély fájdalmat váltott ki belőlem. Csatlakozom a királyi tengerészet gyászához, de ugyanakkor büszke vagyok arra a bátorságra és fegyelemre, amelyet a hadihajó tisztjei és legénysége tanúsított a veszély alkalmával. Kérem, miniszterelnök ur, sziveskedjék a Helle tisztjeinek és matrózainak, de különösen az áldozatok hozzátartozóinak meleg rokonszenvenet és együttérzésemet kifejezni.

Metaxas miniszterelnök napiparancsot intézett a királyi haditengerészethez és ebben a következőket közölte:

„Mélységes fájdalommal jelentjük a Helle cirkáló elvesztését, amely a Tinos-öbölben horgonyzott Nagyboldogasszony napjának megünneplése alkalmából. A cirkáló egy ismeretlen nemzetiségű tengeralattjáró torpedózta meg. A görög nemzet meleg üdvözlést intéz a haló parancsnokához, tisztjeihez és matrózaihoz, akik ősi hagyományaikhoz híven teljesítették kötelességüket és ugyanakkor őszinte részvételt fordul az áldozatok hozzátartozói felé.”

A görög távirati iroda egyébként közli, hogy a torpedótalálat következtében egy hajótt, négy sebesült áldozat van, 26 személy pedig eltűnt.

Az angol szavatosságról való lemondást kívánják a tengelyhatalmak Athéntől

Belgrád. A Politika című lap jelentése szerint athéni diplomáciai körök úgy tudják, hogy a tengelyhatalmak felszólították Görögországot, mondjon le az angol szavatosságról.

Papen nagykövet tanácskozása a török köztársasági elnökkel és külügyminiszterrel

Ankara. Papen német nagykövetet egy óráig kihallgatáson fogadta a török köztársaság elnöke. A német nagykövet előbb Saradzoglu külügyminiszterrel folytatott megbeszélést.

Bucurestbe érkezett jelentések szerint belgrádi jóváhagyott körökben határozottan megcáfolják azt az athéni hírt, hogy a Balkán-szövetség államainak gazdasági tanácsa szeptember közepén összeülne. Jugoszlávia nem illetékes ilyen kezdeményezésre és — mondják Belgrádban — az értekezlet megtartása egyáltalában nem egyeznék meg Németország érdekeivel és álláspontjával.

A bolgár képviselőház azonnali összehívását követeli hetvenkét képviselő

Szófia. (Rador.) Svájci lapjelentések szerint hetvenkét bolgár képviselő emlékirattal fordult a kormányhoz, amelytől a képviselőház azonnali összehívását követelték. A képviselők azt kérik, hogy kormány határozottan és véglegesen szabja meg Bulgária külpolitikai irányelveit.

Londont bombázták a német repülőrajok

Egész napon át szóltak az angol fővárosban a légvédelmi szirénák. Különleges megbízatású legiraj indult London ellen Churchill kedden nyilatkozik az alsóházban

Berlin. A vezéri főhadiszállás jelenti: Augusztus 15-én a német repülők folytatták támadásaikat repülőterek, hadiipari gyárak és egyéb berendezések ellen Portland, Scarborough, Bridlington, Middlesborough, Brough és Birmingham felett, ugyanakkor pedig állandó támadás alatt tartották Dél- és Délnyugatanglia, valamint Középanyanglia számos fontos központját. Légiharcok során augusztus 15-én

143 angol gép közül 106-ot lelőttek, míg a többi a földön pusztították el. 21 angol záróleggömböt felgyújtottak és lelőttek. 32 német gép nem tért vissza.

azonban a hajótörötteket kutató német egységek 9 német és egy angol hajótörött pilótát megmentettek. Több angol kikötőt aláaknáztak. Egy tengeralattjáró 2 kereskedelmi gőzöst 14 ezer tonnatartalommal elsüllyesztett. Nyugatnémetország felett járó angol gépek nem okoztak kárt, tíz angol gép közül négyet lelőttünk.

A DNB jelenti, hogy augusztus 15-én Anglia déli és délkeleti partjai ellen intézett légitámadásban a német hadvezetőség jelentése szerint 200 német bombázó és 320 Messerschmidt vadászgép és rombológép vett részt. A repülőgéprajok kikötőket, hajókat, tankhajókat, tartályokat, repülőtereket, léghárító állásokat bombáztak, mindenütt jó eredménnyel.

A London elleni támadás részletei

Berlin. Hivatalosan jelentik pénteken a késő esti órákban: A német, különleges megbízással Anglia felé küldött repülőosztagok pénteken a késő esti órákban folytatták erőteljes támadásaikat az előre meghatározott célpontok ellen. A hatalmas arányú támadás alkalmával

a német bombázók megtámadták a Newcastle-i állami hadiipari és rengeteg gyűjtőbombával lángbaborították.

Ezután a közelben elhelyezett léghárítóütegek ellen indultak támadásra a legirajok és több teitalálattal elnémitották a légvédelmi ágyukat.

Megtámadták a német légierők London kikötőgyedét, ahol nagy pusztításokat okoztak.

Hatalmas robbanások és a lelőtt repülőgépek tömege bizonyítja, hogy a kitűzött feladatoknak a német pilóták eleget tettek.

Londonban pénteken csaknem egész nap zúgtak a légitámadást jelző szirénák.

A német gépek megtámadták az angol főváros délnyugati elővárosát.

majd Londoniól északra fekvő Empil ipari várost és a környékén elterülő lőpor- és fegyvergyára is bombákat dobáltak.

London. A Reuter jelenti pénteken késő éjszaka, hogy német repülőgépek támadást intéztek London délnyugati elővárosa ellen.

London. (Rador.) A légügyminisztérium közli, hogy a csütörtöki légitámadás alkalmával éjfélig 144 német repülőgépet lőttek le. Az angol légihaderő 27 gépet veszített.

London. (Rador.) A légügyminisztérium hivatalos jelentést adott ki a csütörtöki légiharcokról. A jelentés közli, hogy Croydonnál a bombák több személyt megöltek s többeket megsebesítettek.

169 ellenséges bombázó- és vadászgépet semmisítették meg. Az angol vadászgépek 153 német gépet lőttek le, míg a léghárító ütegek 11 gépet semmisítették meg.

a többi ellenséges gépet gépfegyverrel és gyalogsági fegyverrel tették ártalmatlanná. Az angol gépek közül 34 zuhant le, de a pilóták közül 17 személyt megmentettek. Az éjszaka folyamán az ellenség már csak kisebb mértékben folytatta támadását. Humber környé-

nyel. A bombázások következtében több tűz keletkezett.

Berlin. Hivatalosan jelentik: Augusztus 16-án délután egy hatalmas repülőosztag különleges parancsokkal ellátva, indult el Anglia felé. Illetékes német katonai körök szerint

ennek a repülőosztagnak feladata, hogy a legfontosabb hadiipari központok fölé repüljenek és azok ellen haltsanak végre légitámadást.

A bizalmasan adott rendeletek értelmében el kellett hatolniok egészen az angol főváros közelébe, sőt magát Londont is el kell érniük, mert most ez alkalommal kell megmutatni a világ közvéleményének, hogy nincsen olyan akadály, amellyel a német repülőegységek ne tudnának szembeszállni és ne haltnának végre halálpontosan azokat a feladatokat, melyeket eléjük tűztek. Augusztus 16-án az esti órákban a repülőosztagok uton lévő gépeiről már megérkeztek az első rádiójelentések, hogy azok elérték a La Manche-csatornát, sőt már angol vadászrepülőgépekkel is találkoztak. Egyéb tájékoztatást pillanatnyilag nem lehet adni, de arról már is hírt ad a német hivatalos közlemény, hogy

ennek a különleges küldetésű repülőosztagnak teljesítményeiről rövidesen hallani fog az egész világ.

Kén az angol vadászgépek lelőttek egy ellenséges bombázót, amely pénteken, a kora reggeli órákban haltott végre támadást.

Berlin. Hivatalosan jelenti a német légierő főparancsnoksága, hogy augusztus 8—15 közötti időszakban

505 angol gépet lőttek le német repülők, míg ugyanazon idő alatt csupán 129 német repülőgépet veszett el.

Stockholm. (Cenrrona Press.) Londoni jelentés szerint az egyik bukórepülőgép bombája a Portsmouth kikötőjében az ott védett helyen lévő „Victory” hajót érte, amely egykor Nelson vezérhajója volt. A bomba következtében az az árbóc, amelyen az angol lobogón kívül Nelson lobogója is lengett, kettétört és a zászlók a törött árbóccal együtt elsüllyedtek a hullámokban.

A felderítő gépek érdekes tevékenysége

Berlin. (Rador.) A Német Távirati Iroda illetékes katonai körökből szerzett értesülése alapján közli az alábbi fontos részleteket a légi felderítő tevékenységről, amelyek a hatalmas arányú német légitámadást készítik elő:

Egy felderítő repülőraj, amelynek az volt a feladata, hogy Nagybritannia fölött széles kiterjedésű teret vizsgáljon meg, miután a szigetország területe fölé ért taktikai szempontból előre meghatározott terv alapján szétszóródtak. Az elkülönített repülőgépek cikk-cakkos mozgással berepültek a részükre kijelölt légteret és teljesen pontos felvételeket készítettek a terepviszonyokról. A filmfelvételeket 8000 méter magasságból készítettek és a jó körülmények körülmények között felvételek következtében a képeken a legapróbb részletek is pontosan kivehetők. Pontosán láthatók a terepen elkülönített ágyúk és gépkocsik is. A felderítő gépek megfigyelésükről drótnélküli táviró utján titkosírás segítségével

Értesítik a légi támaszpontot, ahonnan azonnal bombavetőket küldenek ki a kiszemelt terep bombázására, vagy például a tengeren felülről hajókaraván megtámadására.

Berlin. Hivatalos jelentés szerint az összes Vörös Keresztes és hajótörött-kutató német segédgépek parancsot kaptak, hogy a La Manche-csatornában és az Északi-tenger déli részén állandó szolgálatot tartsanak. Ezekkel a repülőgépekkel párhuzamosan a segélyhajók is állandó mozgásban vannak Norvégia, Dánia, Hollandia, Belgium, Németország és Franciaország partjain, hogy a tenger hullámain veszélyben levőknek segítségére siessenek. Eddig már több német angol és francia hajótöröttet mentettek meg. A német gépek kék-színűek Vörös Kereszt jelvényvel, mincsenek felfegyverezve és nem téveszthetők össze a harci gépekkel.

Berlin. A német hadvezetőség a nagyközönség érdeklődésére hivatalos nyilatkozatban ismertette, hogy a bombavetőgépek harca és működése közben felderítő gépek is ott vannak a támadás helyszínén és azok úgy a támadás közben mint azt követően fényképfelvételeket készítenek a bombázott helyekről, hogy azokról pontosan megállapítható legyen, milyen eredményű volt a bombázás. Ezek a fényképek szüksegűsek arra is, hogy igazolják mennyiben teljesítette kapott parancsát a bombavető gép vezetője, akinek ideje sem lehet támadásának eredményét ellenőrizni, mert a támadás végrehajtása után a legnagyobb sebességgel kell elhagynia a támadás színhelyét.

Uj angol légi fegyver: a repülő acél pókhaló

Az amerikai lapok egy új angol harciszőkezőről adnak hírt, a légvédelmi ágyuk által kilőtt pókhalóvékonyságú acélsodronyokról. Ezek a repülő acélsodronyok rácsavarodnak az ellenséges gépekre.

Békét követel az angol munkásság

Rómából jelentik: Az angol textilipari és bányamunkások emlékiratot nyújtottak át a munkaügyi minisztériumban, amelyben a háború folytatása ellen tiltakoztak. Indokolásuk szerint a memorandum elkészítésére és benyújtására azért szánták el magukat, mert a lelki okokon kívül a mindjobban fellépő nyersanyaghiány is kényszerítette őket erre. Az emlékirat rámutat a további harc céltalanságára. A walesi bányamunkások ezzel kapcsolatban már sztrájkjal fenyegetőznek. Bevin munkásvezér kijelentette, hogy kénytelenek lesznek a gyárak és bányavidékek katonai ellenőrzéséhez folyamodni, ha a munkásság továbbra is szembenhelyezkedik a kormány akaratával.

Churchill jövő kedden részletes nyilatkozatot tesz az angol alsóházban

London. (Rador.) Az angol alsóház csütörtöki ülésén — amint azt már rövid híradás alapján megírtuk, — Churchill miniszterelnök felszólalt és bejelentette, hogy kevésbé kielégítő hírei vannak Szomáliával kapcsolatban. „Azt a kis megszálló haderőt, amely Jugagannál, Hergeisától északkeletre tartotta az állásokat, számbelileg erősebb olasz csapatok visszavetették, — mondotta Churchill. — Az olaszok két hadosztályból állottak és kíséretükben voltak páncélos járművek, azonkívül jelentős tüzéség is támogatta őket. Minthogy a hadműveletek még folytatódnak, nem mondhatok többet, de beszélni fogok majd talán jövő héten.” Ezzel a nyilatkozattal kapcsolatban a Reuter megjegyzi, hogy Churchill a jelzett nyilatkozatot kedden teszi meg és jövő csütörtökön nyilvános vita is lesz fölötte. A vita után az alsóház szeptember 5-ig lenyúlja magát.

Ütközet a Földközi tengeren

Róma. (tp.) A Földközi-tenger nyugati részén, a spanyol partok közelében, tegnap egész nap folyamán erős ágyudörgést hallottak, amiből nyilvánvaló, hogy a közelben tengeri ütközet folyt le. Az olasz lapok jelentése szerint tegnap a gibraltári kikötőben hatalmas benzintartályok robbantak fel. Ugyancsak olasz lapok jelentik Algecirásból, hogy tegnap

egy angol hajóegység elhagyta Gibraltárt és az Atlanti Óceán felé vette útját. A hajóegység tagjai között állítólag 32 kereskedelmi hajó és 3 ciszterna-hajó van.

Elsülyedt a Transylvania nevű angol kereskedelmi cirkáló

London. (Rador.) Hivatalosan jelentik, hogy a Transylvania nevű nagy angol kereskedelmi cirkáló egy ellenséges tengereljáró az Atlanti-óceánon elsüllyesztette. A hajó 16.925 tonnátartalmu volt. Legénységéből harminc-negyven ember elpusztult, a többi angol hajók megmentették és egy nyugat-angliai kikötőben partra tették. A támadás éjszaka és nagy viharban történt. A hajó a torpedólövés után néhány órával süllyedt el. A mentési munkálatok a magas hullámmász miatt nehezek voltak.

Spanyolország igényt tart a Fülöp-szigetekre

Bucuresti. Bucuresti lapok a Centropa-Press következő jelentését közlik: Az Alcazar című

Ejtőernyős német katonák után kutatnak az angol hatóságok

A Curantul a brünni Dunaleadó következő, nagy meglepetést keltő jelentését közli:

„Míg a német kormány a legmélyebb hallgatásba burkolózik, a hadműveletek előkészületeit és kimenetelét illetően addig szerdán délután bombameglepetést keltő hírek érkeztek Angliából és Skóciából. A hírek szerint a szerdára virradó éjszaka Anglia és Skócia több helységében repülőgépek zúgását hallották. Ugyanakkor gyújtóbombák hullottak alá, amelyek nagy tüzvészeket okoztak. Az oltási munkálatok teljesen leköttették a katonai hatóságok és a lakosság figyelmét. Az angol vadászgépek rövidesen a levegőbe emelkedtek, de egyetlen ellenséges repülőgépet sem tudtak felfedezni. Ennek ellenére szerda reggel az angol katonai és rendőri hatóságok széleskörű nyomozást indítottak, ami a lakosság körében nagy feltűnést keltett. A kutatás során különböző vidékeken, különösen pedig Manchester vidékén, ejtőernyős katonák által használt robbanócsomagokat és német ejtőernyős katonák számára készült terveket és utasításokat tartalmazó iratokat találtak. Az angol ha-

lap ismét Spanyolországnak a Fülöp-szigetekre irányuló igényéről ír abból az alkalomból, hogy most van a szigeteknek az Egvesült-Államok részéről történt elfoglalásának évfordulója. A lap szerint a Fülöp-szigetek ma inkább spanyol jellegűek, mint bármikor.

tóságok felfedése szerint a tüzvész okozta zűrzavart kihasználva, német ejtőernyősök ereszkedtek alá, majd a lakosság közé vegyültek. Az ejtőernyős katonák felkutatása lázas igyekezettel folyik. Eddig azonban egyetlen német ejtőernyőst sem sikerült felfedezni.”

Berlin. (Rador.) Német illetékes körök háttározottan cáfolják azokat a londoni híreket, mintha angol területen német ejtőernyősök szálltak volna le.

Svájc tiltakozás Londonban

Bern. (Rador.) A Stefani-iroda hivatalos közleményt közöl arról, hogy Svájc londoni követe megbízást kapott a szövetségi tanácstól, hogy tiltakozzon az angol kormánytól a sorozatos határsértések miatt, amelyeket az angol repülőgépek augusztus 13-ról 14-re és augusztus 15-ről 16-ra virradó éjszaka követtek el. A svájci szövetségi tanács arra kérte az angol kormányt, hogy erőteljes intézkedéseket fogadjon annak érdekében, hogy a jövőben hasonló határsértés ne forduljon elő.

Az olasz repülőök Máltát és közelkeleti angol célpontokat, az angolok Eszszakolaszországot bombázták

Róma. (Rador.) A Stefani-iroda közli „valahonnan Olaszországból” az olasz főhadiszállás 68. számú hadijelentését: „Brit Szomáliában támadásaink most vannak teljes kifejlődésben. Zeila környékén egy ellenséges repülőgép lángolva lezuhant. A colbolcál és a mas-saouahi repülőterek ellen végzett ellenséges légitámadások jelentéktelen rongálásokat idéztek elő. A bombázásoknak négy halott és 12 sebesült áldozata van.

A Wajir ellen intézett olasz légitámadás alkalmával két angol gépet a földön semmisített meg, egy ellenséges vadászgépet pedig harc közben lőttek le. Több olasz bombázóraj támadást intézett a máltai Halfar repülőter ellen. A bombák a kiszemelt célpontokba találtak és több helyen tüzvész okoztak. Az ellenséges repülőgépek előbb támadást kíséreltek meg bombázógepeink ellen, de azután elmenekültek. Egy ellenséges vadászgépet lelőttünk. Az olasz repülőgépek visszatértek állomáshelyeikre. Északafrikában repülőgepeink bombázták a Fuca-Marsa Matruh-i vasutvonalat.

Augusztus 16-án a kora reggeli órákban ellenséges repülőgépek érkeztek Svájcra keresztiül Eszszakolaszország fölé és több helységet bombáztak aminek következtében két ember meghalt, öt pedig megsebesült. Az anyagi kár jelentéktelen. Egy ellenséges repülőgépet a légharctűz tüzéség előtt, a lezuhant repülőgép öt főnyi személyzete közül néhányan meghaltak, a többi fogságba került. A repülőgép Ceresole Dalba helység közelében zuhant le.

Londonból jelentik: Német bombázó repülőgépek elsősorban jelentek meg Málta szigete felett és a sziget katonai berendezéseire több bombát dobtak le.

Rómából jelentik: A milánói és torinói olasz lapok élénken cáfolják az angol rádióknak ama híreit, mintha a milánói Fiat- és a torinói Caproni-művek üzemei a bombázások következtében tönkrementek volna. A Stampa, a Gazzetta del Popolo, a Corriere della Sera fényképfelvételeket közölnek ezen angol állítások megcáfolására. Az olasz lapok megállapítják, hogy az eszszakolaszországi városok ellen indított angol légitámadásokkal kapcsolatban kizárólag azok a helytálló tények, amiket az olasz hadijelentések közöltek a nyilvánossággal és amelyek azt a sajnálatos eseményt közölhették, hogy a nem katonai célpontokat ért támadásoknak igen sok polgári személy esett áldozatul.

Éles német és olasz sajtótámadás Svájc ellen

Zürichi távirati jelentések szerint svájci körökben élénken kommentálják a „Stürmer” feltűnést keltő vezércikkét, amely éles hangon támadja a svájci sajtót és a hatóságokat.

A német lap megállapítja, hogy a svájci lapok mindig ellenséges magatartást tanúsítottak Németországgal szemben és a

URANIA: Nagyfilmor színháza. Tel.: 42-32. Ma 3 órától kezdődőleg. — 2 grandiózus film!

I. Akim Tamirof: monumentális kiállítású filmje, az **Acélsárhány** (Union Pacific)

II. Vera Korona, Charles Vanel hatalmas dráma alakítása: **Kozákok**

466-os UFA háborús hirdó: Gigurto és Mollescu miniszter urak fogadtatása Salzburgban. Pótkép: POPEY

svájci Hatóságok menedéket adtak a nemzeti szocializmus rágalmozójának.

Felsorolja, hogy a svájci sajtó 1933 óta hány ízben támadta a Harmadik Birodalom új rendszerét, majd így folytatja: „Jellemző, hogy a berni rádióleadóállomás a német hadijelentéseket még ma is ezekkel a szavakkal vezeti be: „mint azt Berlinben mondják“, vagy „a német főhadiszállás azt állítja“. Vegyük tudomásul a svájciak — fejezi be cikkét a „Stürmer“ — hogy nem felejtjük el egyhamar ezt az ellenséges magatartást“.

Rómából jelentik: A „Regime Fascista“ c. olasz lap is heves támadást intéz Svájc ellen. A lap szerint

Svájchan következetesen sértegetik az ott lakó németeket és a tessini olaszok állandóan sértegetéseknek vannak kitéve. Ennek a helyzetnek hamarosan véget kell vetni. Elmúltak már azok az idők, amikor a külföldön élő olaszokat bántatlanul lehetett sértegetni.

A svájci olaszok ne féljenek a bonvodalmaktól és bátran szálljanak szembe az ellenük irányuló támadásokkal, mert tudniuk kell, hogy a nagy események mindig kis epizódokból születnek meg.

Munkában a híres Ipi fakir:

Véres angol-ellenes tüntetések Indiában

Newyork. Az Associated Press sajtóügynök ség úgy értesül az indiai Simlából, hogy az India északnyugati határának mentén élő törzsek heves tüntetéseket rendeztek az angol uralom ellen. A hangulat nyomán az angol katonaság és a hegyi lakók között összeütközés robbant ki, amelynek során két angol tiszt és számos becsüzlött életét vesztette.

A mozgalom élén a híres Ipi fakir áll, aki valóságos fanatizmusra tüzelte a lázadókat. A hegyilakóknak másik vezére Mehrdül törzsfőnök, aki ugyancsak nagy hatást gyakorol az indiai törzsekre.

Az angol hatóságok attól tartanak, hogy a forradalmi jelenségek egész Indiára kiterjednek.

Változások a szovjethadsereg vezetőségében

Moszkvából jelentik: Hivatalos jelentés szerint a szovjet hadvezetőségben nagyjelentőségű változások történtek. A szovietek legfőbb tanácsának intézkedésére Budieni tábornokot, a moszkvai katonai kerület volt főparancsnokát felmentették állásától és helyettes hadügyi népbiztossá nevezték ki. Hasonlóképpen hadügyi népbiztos lett Sabornikov, a szovjet nagyvezérkar főnöke, akit eddigi megbízásától saját kérelmére, egészségi okokból mentettek fel. Mereskov tábornok, aki a finnországi hadjárat főparancsnoka volt és aki jelenleg a leningrádi katonai kerület kormányzója, a nagyvezérkar főnöke lett.

Nem szállít az USA száz hadihajót Angliának

Washingtonból jelentik: Sumner Welles külügyi államtitkár a sajtó képviselői előtt megcáfolta azokat a híreket, mintha az Egyesült Államok és Anglia között tárgyalások indultak volna meg olyan irányban, hogy az USA 100 torpedórombolót küld Nagybritanniának és ennek fejében légi és tengerészeti támaszpontokat kap Angliától Nyugat-Indiában.

Befejeződött a francia hadsereg leszerelése

Vichyből jelentik: A francia kormány hivatalos közlése szerint a francia hadsereg leszerelése befejeződött. A közlemény megemlíti, hogy összesen ötmillió embert mozgósítottak, ebből kétmillió fogságba esett, beleértve a megszállott területeken maradtakat is.

Franciaország a zárlat felülgészítését kéri

Vichy. (Rador.) Baudoin francia külügyminiszter a sajtó képviselői előtt az angol zárlatnak Franciaország élelmezésére gyakorolt hatásáról beszélt. Kijelentette, hogy Franciaországot gyarmatai elláthatják, ha flottáját nem akadályozzák a szállításban. Ha Anglia a zárlatot tartja legjobb fegyverének, ezt

véleményét nem osztják azok az államok, amelyek hosszú ideig szövetségesei voltak. Angliának több hajlékonysággal kellett volna alkalmaznia ezt a fegyvert, tekintettel azokra a végtelen áldozatokra, amelyekre rábírt Franciaországot és tekintettel Franciaország mai tragikus helyzetére. Baudoin kiemelte azokat a kemény nélkülözéseket, amelyeket a polgári lakosságnak el kell szenvednie a zárlat folytán. A háború borzalma el lehet leleiteni, de az éhezõ asszonyok és gyermekek látványva nemzedékek emlékezetében marad.

Baudoin kétségbe vonta azt is, hogy a zárlat hatásos fegyver lenne Németország ellen. A zárlat először a gyermekeket, nőket és a gyengéket sújtja, az erőseket pedig csak nagyon elkésve. A Franciaország és Németország ellen irányított zárlat természetesen a legyőzött Franciaországot érinti, míg az ellenállóképeséggel rendelkező Németországra gyakorolt hatása nagyon kérdéses. Különben is Franciaország csak a maga számára akar élelmiszert behozni. Németország hajlandó biztosítékokat adni, hogy ezeket az élelmiszereket csak a francia polgári lakosság használja. Ezért pontosan körüírni ajánlatot intéztünk Angliához, különleges biztosítékokkal. Reméljük, — mondotta Baudoin, — hogy meg hallgatják kérésünket, de ha nem, akkor Franciaország tudni fogja, hogy a lehetetlent is megkíséreltük.

Japan a maga számára követeli a közgazgatást a sanghaji nemzetközi engedményes területen

Sanghaj. A nemzetközi koncessziós terület városi tanácsa közölte, hogy tanulmány tárgyává teszi a japánok ajánlatát.

Péntek délután hozták nyilvánosságra a japán haditengerészet jegyzékét, melyet a sanghaji koncessziós nemzetközi terület ellenőrzésére és megvédésére vonatkozólag tett. A japán tengerparterben a jegyzékben kifejti, hogy miután Sanghaj katonai védelme az ő hatáskörébe tartozik, logikus következménye ennek, hogy

követeli a közgazgatás teljes ellenőrzését és irányítását a nemzetközi koncessziós területen. Ennek az ellenőrzésnek főcélja az hogy megrend-

Erdély és Bánát részére

keresek azonnali alkalmazásra. Jutalék ellenében jömegjelenésű, a könyv- és papírkereskedésben, valamint ékszerüzletekben jólbevezetett utazót, az egész országban évek óta bevezetett, könnyen eladható cikkeket árusítására. Részletes ajánlatok, referenciákkal, fényképpel: Max Grundhand Bucuresti Cal Victoriei 41., Pasagiul Român 19. címre kérünk.

reket csak a francia polgári lakosság használja. Ezért pontosan körüírni ajánlatot intéztünk Angliához, különleges biztosítékokkal. Reméljük, — mondotta Baudoin, — hogy meg hallgatják kérésünket, de ha nem, akkor Franciaország tudni fogja, hogy a lehetetlent is megkíséreltük.

Légyvédelmi riadó Bernben

Bernből jelentik: Csütörtök éjjel Bern városában légiriadó volt. A légyvédelmi tűzérősség akcióba lépett.

szabályozzák azokat az ott tartózkodó személyeket, akik rokonszenvennek a kínai kormánnyal és a múltban az ő segítségükkel követtek el 34 esetben terrorcselekményeket japán haderők ellen.

Tokió. Konoye herceg miniszterelnök ma kihallgatáson jelent meg a Mikádó előtt, aki a kormányfőt Hayanaban levő nyári lakóhelyén fogadta. Konoye jelentést tett az uralkodónak a hadsereg különböző fegyvernemének vezetőivel és a külügyminiszterrel folytatott nagyfontosságú tanácskozásokról, melyek során teljes egyetértés alakult ki Japán egészen új külpolitikai orientációjára vonatkozólag.

Előadást tartott Brassóban Nichifor Crainic propagandaminiszter

Nichifor Crainic propagandaügyi miniszter csütörtökön Brassóban előadást tartott a Német-Román Kulturintézet helyi tagozatában. Előadásában kifejtette, hogy a Román-Német Kulturintézet tevékenysége által megteremtett közös alapon, vagyis az integrális nacionalizmus alapján óhajt működni. Ezért a román és német népek jól meg kell egymást ismernie és ezt a célt rendszeresen kell szolgálni. A belföldi és birodalmi német kultúra majdnem ismeretlen román körökben, célja tehát közvetlenül megismertetni azt. A kulturális közeledést általában tökéletesíteni és fokozni kell és ebből a szempontból a pro-

pagandaügyi miniszter a szász népcsoportot aranyhidnak tekinti Románia és a Német Birodalom között. Nichifor Crainic előadását Wittstock Oscar tanár, a tagozat alelnöke német nyelven is tolmácsolta. Az előadás után diszebed volt a miniszter tiszteletére, amelyen több pohárköszöntő hangzott el. Köszöntőt mondott Wittstock tanár, Suciu-Sibianu dr., Hans Otto Roth dr. és Nichifor Crainic miniszter. A diszebed után a miniszter megtekintette Eder Hans festőművésznek a Schergvár új munkáskaszinójában kiállított festményeit, majd visszatért Bucurestibe.

Kisiklott Aradon a temesvári nagyváradi személyvonat mozdonya

A szerencsés kimenetelű balesetnek nincsenek áldozatai

Pénteken délután egynegyed öt órakor könnyen végzetessé válható vasúti baleset történt az aradi állomáson: a Temesvárról érkező 3205-ös számú személyvonat, amely Aradon át Nagyváradig közlekedik, közvetlenül az aradi állomásra való befutása előtt, a Mosóczy-telepi átjáróhid után kisiklott.

A vasúti szerencsétlenség a lehető legszerencsésebb körülmények között folyt le, mert csak a személyvonat mozdonya siklott le a sínekről, de a személyszállító kocsik kivétel nélkül a síneken maradtak. A mozdony kerekei a sínekről kiugorva mélyen belevágódtak a töltésbe, némely helyen a síneket felszakították, illetve megrongálták. A személyvonat

utasai csak akkor vették észre, hogy vasúti baleset történt, amikor a szerelvény személyzete tudomásul adta, hogy az állomásépületig lévő mintegy százméteres utat valog kell megtenni, mert a vonat — kisiklott...

„Az utasok közül senkisé sem sérült meg, sőt a sínek közül „kiugrott“ mozdony személyzete is épkézláb „uszta“ meg a balesetet.

A 3205. számú személyvonat kocsijait máskülönben átkapcsolták egy másik szerelvényre így a Nagyváradra utazók zavartalanul folytathatták az utjukat. A kisiklott mozdony sínekre való visszahelyezésén máskülönben a késő esti órákban is nagy munkássággal dolgozott.

CORSO nyáron is a legnagyobb siágerkek hozza.

3, 5, 7, 15, 9, 30 órák

Megzavart nászéjszaka Magda Schneider

466. számú UFA-híradó tartalma: 1. A román, bolgár és szlovák miniszterelnökök és külügyminiszterek fogadása Salzburgban és Obersalzbergben. 2. A Vezér megérkezése Bayreuthba. 3. Anglia elleni légiharcok. 4. Párisban megindul az élet és egyéb érdekességek.

Nézzé meg a
DACIA Dancinyarieté szenzációs új műsorváltozását!
 Hamza ancsi új slágereket muzsiká. Műsor kezdete este 10-kor

PAMFIL SEICARU:

„A román politikusok nem értették meg az új európai nagy eseményáramlatokat“

Tovább boncolgatja a Curentul szerkesztője a román külpolitika husz éves munkásságának hibáit. Titulescu szerepe

Bucuresti. Az a sajtóvita, amely Tatarescu volt miniszterelnök „Bessarabia és Északbukovina kiürítése“ című politikai tanulmánya körül megindult, egyre szélesebb hullámokat vet. Pamfil Seicaru a Curentulban folytatja a Tatarescu elleni cikksorozatát és valóságos vádiratot állított össze azok ellen, akik Románia külpolitikájának élén állottak az utóbbi években. Újabb cikkében Seicaru többek között ezeket írja:

„Olyan időkben, amelyek hősiességét erőszaktek követelnek, nem lehet elérni valamely nemzetnél ezt a kivételes lelkesedést, ha nem könnyítik meg neki az események megismerését. Ahhoz, hogy a nemzet ne legyen tájékozatlan, bizonyos magyarázatok szükségesek, amelyek minél pontosabb képet nyújtsanak a körülményekről. „Bessarabia és Északbukovina kiürítése“ című füzetében Gh. Tatarescu beismerte, hogy a történelmi sorsszerűség általi teremtett mostoha körülmények között — valójuk bekerülés nélkül — vereséget szenvedtünk. Ime,

ezzel megállapítottuk az igazi felelőst a nagy hünyt, akinek el kell vennie a méltó büntetését az ország jogos felháborodásának zajlása által.

Mi nem elégszünk meg a kapott utbagazítással, mert történelmi sorsszerűség nem létezik, hanem csak hibák vannak, amelyek történelmi szerencsétlenségeket idéznek elő. Ha valaki nem törődik a természeti törvényekkel, és szembe száll velük, ez nem jelent sorsszerűséget, ez egyszerű baleset, amely a nemtörődömség, vagy a tudatlanság következménye. Már pedig

a mi „vereségünk“ annak a súlyos és állandóan bizonyítható tudatlanságnak az eredménye, amelyet a mi politikai személyzetünk árult el azzal, hogy teljesen értetlenül állott a szokásos megítélési módjuktól teljesen eltérő politikai jelenségekkel szemben.

„A politikusok óriási többsége minden lehető érdeklődés nélkül nézte azokat a társadalmi jelenségeket, amelyek 1917. október 6-án, amikor Lenin felszámolta a cári világot és törölközta a polgári rendet, egészen 1939. szeptember elsejéig bekövetkeztek. A mi politikai személyzetünk elcsúszott könnyelműséggel csak a felszínes dolgokat fogta fel, de

nem iparkodott, hogy elmélyüljön a bolsevizmus, fasizmus és nemzeti szocializmus történelmi értelmében.

Bizonyos felületen mozgó ügyesség megkönnyítette számukra a dolgok körülbelüli megértését, hogy egyik napról a másikra megjeljenek a folyó politikai szükségleteknek. És ezt a súlyos hanvatlást még a legfelkészültebb embereknél is meg lehetett figyelni, mint amilyen például N. Titulescu. Mint egyik fényes példája a szikrázó intelligenciának, a közép-tengeri rögtönzésnek, csodálatos rendezője a látszatoknak, aki elsőrendű fontosságú szerepet játszott az európai politikában. Titulescu a mi politikai életünk elitszemélyisége volt. Hozzáadhatjuk még komoly előtanulmányait is: Titulescu jogi doktorátusához írt dolgozatát Planiol is idézi a „Közjog“-ban. De mindez az előkészület véget is ért a doktori értekezéssel. Azután a rehetőségéből táplálkozott, amit a tanulmányi évek alatt összegyűjtött és a könnyű érvényesülés érdekében megnyitotta számára a siker kapuit. De

a román politikának ez a diszpédánja is körülbelül ugyanazt a meg nem értést mutatta az új jelenségek iránt, azokkal az eszméáramlatokkal szemben amelyek később lerombolták a régi politikai-társadalmi rendet, hogy új szellemi kiegyenlítődést adjanak a világnak.

Titulescu számára a szovjetállam, az egész eszmei komplexum, a bolsevizmus minden forra-

dalmi dülete Litvinov személyére szűkült össze. „Olyan kedves ember, rokonszenves értelmű a finom árnyalatok embere“ és ezen felül ma legfelsőfokú jelzőkkel méltatott kar társ. aki nagyszerűen megértette magát a Népszövegben.

A szöveg mint óriási kísérleti laboratórium, egyáltalán nem érdekelte, nem ösztönözte értelmváncsiságát.

„Ami látogatásban járt Rómában és Mussolini kizárólag fogadta, Titulescu szükségét érezte, hogy tudakozódjék erről a különös személyiségről aki olyan haithatatlan ellenzékét szerzett demokráta eszmevilágnak és hogy megértse, valamint a fasizmus eszmei tartalmából, a léteingek ruházati jellegzetességén kívül. És ahogy csak egy újságíró volt kéznél, aki elkist, H. Streltmann — egyik nagyon jellegzetes képviselője annak a politikai világnak, amely az események most számolnak fel (ez az újságíró mozgó könyvtára volt különböző politikusként). — Titulescu felkérte, hogy tájékoztassa fasizmus megteremtőjéről. Az újságíró az igyekezett, hogy olyan képet adjon, amely ész gondolatvilágot tud felbreszteni és méltatja, hogy Mussolini gondolkodása sok vonást mutat Georges Sorelrel. Ti-

tulescu egy pillanatra elgondolkozott, kutatni kezdett az emlékezetében és a diákevek egyik elfelejtett sarkából észébe jutott Sorel nevű tanára. Az újságíró felhívta a figyelmét, hogy ösztönöztesse Albert Sorelrel, az „Európa a francia forradalom idejében“ c. munka szerzőjével, holott Georges Sorel az „Elméletkések az erőszakról“ című könyvnek a szerzője, amely a politikai gondolkodást forradalmasította és a forradalmi technika alapvető kézikönyve. Titulescut nagyon meglepte, hogy van egy másik Sorel is és még kevesebbet értett meg a fasizmus lényegéből.

Seicaru ezt az esetet jellegzetesnek mondja, amely rávilágít arra a munkamódszere, a rögtönzések könnyelműségére és arra a felelősségre, amellyel a politikusok részt vettek a legzaklatottabb időszak eseményeiben.

A Curentul szerkesztője a továbbiakban politikai jellemrajzot ad a volt miniszterelnökről és felsorolja azokat a módszereket és eszközöket, amelyek segítségével szerinte Tatarescunak sikerült, hogy az utolsó tíz évben közel hat esztendeig miniszterelnök legyen. Következésképpen tehát ő a reprezentatív személyisége, jellegzetes alakja annak a kornak és így az első sorban felelős embere is azért a vereségért, amelyt maga ismer be.

Seicaru szeméret veti a volt miniszterelnököknek, hogy nem vállalja a harcos magatartások embereinek szerepét, nem fogadja természetesen valamilyen magatartás következményeit: hogy elvegye a győzelem jutalmát, vagy megfizessen a vereségért. A Curentul szerkesztője szerint Tatarescu a politikának csak a kellemes részét szeretné megtartani magának, de visszautasítja az általa véghezvitt tettek, vagy a kelő időpontban meg nem tett lépések felelősségének kockázatát.

Érdekes ismertetés Mandel volt francia belügyminiszter elfogatásáról

A volt belügyminiszter át akarja venni a hatalmat Francia-Marokkó fölött

Clermonterrand. A Le Temps érdekes cikkben számbe Mandel volt belügyminiszter kalandos merüléséről és elfogatásáról. Mandel Tangerberkeve, nyomban a marokkói kormányzót keste fel, hogy tőle

a Marokkó fölötti hatalmat átvegye s ugyanakkor az angol kormánnyal érintkezésbe lépessen.

Rabat városában volt Noguez francia marokkói kormányzó székhelye, aki azonban Mandel oda érkezésekor már tartózkodott a városban. Mandel még a kormányzó távollétében összeköttetésbe lépett angol kormánnyal és kérte annak kiküldetését, hogy jöjjenek Francia-Marokkóba. A francia kormányzó közbiztonsági hivatala közben a helyi francia kormánytól kapott utasítás alapján Mandelt a Marseille hajóra kéréste és amikor volt belügyminiszter már a hajó fedélzetéről, közölték vele, hogy

nem léphet a szárazföldre ugyanekkor pedig parancsot adott a hajó kapitányára, hogy Mandelt szigorú őrizet alatt tartsa.

semmilyen politikai tevékenységet számára ne engedélyezzen. É minden esetleges Pétain kormány ellenes tövét akadályozza meg. Minderől azonban nemudott Duff Cooper és Gort tábornok, akik rögtön Mandel hívására Rabatba érkeztek. A két angol miniszter felkereste Noguez tábornok kormányzót akinek, mikor az jövetelük céljából érdeklődött a következőket felelték:

— Az angol kormány kiküldötteiként érkez-

tünk ide és a francia kormány felével szeretnénk tárgyalni.

Noguez tábornok erre így felelt:

— Tudtommal csak egyetlen francia kormány létezik és ennek feje Pétain. Franciaország tábornagya, aki Vichyben tartózkodik.

Duff Cooper így felelt a kormányzónak:

— Mi sem a clermont-ferrandi, sem a vichyi államférfiakat nem ismerjük és nem is ismerjük el, mi Mandel francia belügyminiszterrel illetve helyettes francia miniszterelnökkel óhajtottunk beszélni és ha ez lehetetlen, akkor erőszakkal.

A francia-marokkói kormányzó megmondta erre a két angol miniszternek, hogy Mandel a Marseille hajó fedélzetén van, onnan nem távozhat el szárazföldre nem teheti lábát, viszont őt a hajón nem kereshetik fel idegen államiériak. Duff Cooper és Gort ezután igyekeztek rávenni a francia-marokkói kormányzót, hogy engedélyezze a beszélgetést Mandellel. Noguez tábornok hajthatatlan maradt és erre a két angol államférfi dolguk végeztetlenségül visszamentek az amerikai repülőterrről, mely Rabat mellett fekszik. — Angliába.

Jugoszlávia légi és tengerészeti attasét küld Moszkvába

Belgrádból jelentik: A jugoszláv kormányzótanács Popovics Zarko vezérkarl ezredest moszkvai légi és tengerészeti attasévá nevezte ki. A napokban már el is utazik.

FORUM nyílt is nagy filmeket játszik.

1000 ember nézi meg 2 nap alatt és elragadta tással nyilatkozott a nyári szezon legnagyobb premier-filmjéről.

I. „A s á b i t ó“-ról

Ohnet György nagysikerű regénye filmen. Francoise Rosay - Pierre Renoir - Sylvia Bataille és Troubetzoy herceggel a főszerepben.

Ma szenzációs kettős műsor!

II. Törvényen kívül

Az elmúlt szezon legnagyobb színes filmalkotása. Tyrone Power - Nancy Kelly - Henry Fonda

A legújabb, 466. sz. UFA-híradó. Előadások: 3, 5, 7, 15 és 9,30 órakor.

ARADI KÖZLÖNY

Arad, 1940. augusztus 17. Aradi Közlöny

Szerkesztőség és kiadóhivatal: Arad, Bul. Reg. Maria No. 19.

Előfizetési árak:

Éves díj 840 lel, Negyedéves 210 lel, Heti díj 420 lel, Egy hónapra 70 lel.

Nagyboldogasszony napjának megünneplése

Augusztus 15-én, Nagyboldogasszony napján az aradi görög keleti katedrálisban ünnepi istentiszteletet tartottak, amelyen részt vettek a helvi polgári és katonai hatóságok képviselői és az összes aradi evezősegyletek képviselői is.

Nagyboldogasszony ünnepét az aradi minorita templomban is méltóan ünnepelték meg. Reggel hét órakor, a szentmise után, Oláh Ferenc költői szépségű beszédben méltatta az ünnep jelentőségét.

Az ünnepi nagymise ezalkalommal dr. Lakatos Ottó rendfőnök-plébános celebrálta. Siszmann Gedeon és Maludy Lajos segédlelték.

A tizorai nagymise keretében Karácsonyi István minorita karnagy vezényletével a legcsodálatosabb templomi zeneköltőműveket adták elő kitűnő aradi zenészek és énekesek, illetve kórus kísérettel. Demény Szent Erzsébet-mise a „Szent Antal” énekkar közreműködésével keltett mély áhítatot.

Este ünnepi vacsernye volt, amelyen ugyan csak nagy tömeg ünnepelte Nagyboldogasszonyt.

SZÜNTELENEK A MINISZTERELNÖKI KIHALLGATÁSOK. Bucurestiből jelentik: Gligurcu Ion miniszterelnök audienciát péntektől kezdődően két hétre lefűggesztette.

A NORVÉG TRÓNÖRÖKSÉNE AMERIKAI UTJA. Stockholm. Marjha hercegnő, norvég trónörökösne Petsamo kikötőjébe érkezett, ahonnan a „Legion” nevű amerikai hajóval az USA-ba utazik. Ugyancsen a hajón 806 amerikai állampolgár tér vissza hazájába.

SZÜNTELENEK A KIHALLGATÁSOK A NEMZETNEVELÉSÜGYI MINISZTERIUMBAN. Bucuresti. A nemzetnevelésügyi miniszteriumban tíz napon keresztül sajnójelnek a kihallgatások augusztus 17-től kezdve. Kivételet csupán a menekültek sürgős ügyében alkalmaznak.

A BANCA NATIONALA ÚJABB INTÉZKEDÉSÉRE LEFOGLALVA TARTJA A LENGYEL JEGYBANK ARANYKÉSZLETÉT. A Monitorul Oficial augusztus 14-iki száma minisztertanácsi jegyzőkönyvet közöl, amelynek értelmében az 1940. május 6-iki minisztertanácsi jegyzőkönyv intézkedéseit a következőkkel helyettesítik: A Banca Nationala újabb rendelkezésig visszatartja a lengyel jegybanktól kapott aranyletétet.

CHAMBERLAIN ELHAGYTA A KÓRHÁZAT. Londonból jelentik: Chamberlain, akin nemrégiben orvosi műtétet hajtottak végre, nétfőn gyógyultan elhagyta a kórházat. A volt angol miniszterelnök rövid pihenőre vidékre utazott.

KRUPP KÖSZÖNETÉT FEJÉ KI MUSSOLININEK. Berlinből jelentik: A berlini olasz nagykövét fogadta Krupp, világhírű német nagyiparost. Krupp a kihágás alkalmával kérte az olasz nagykövétet, ácsolja köszönetét Mussolininek hevenyves szonapja alkalmából kifejezett szerencsekívánato.

Köbölajpari részvények láttaozásacurestiből jelentik: Hivatalosan közlik, hogy Concordia petroleumvállalatba beolvadt Electrica és itul petroleumvállalatok részvényeit felilbélvezelőtt a Concordia-vállalatnál ideiglenes elismervényre kell beváltani és csak ezekkel az elismervényre lehet a láttaozó miniszteri bizottságnál jelentk.

MOZGÓSTÁSOKKAL ÉS FEI MÉSÉKKEL KAPCSOLATOS KÉRÉSEK ELINTÉZÉSK RENDJE. Bucurestiből jelentik: A nagyvezér az összes érdekeltekkel közli, hogy mozgósítással vállalatok munkásainak valamint alkalmazottainak mentésével kapcsolatos kéréseket a hadügyminiszterhez kell küldeni, amely a hadfelszerelésügyi minisrum véleményezésével küldi tovább a nagyvezérnek.

A német ifjúsági vezér üdvözlő irata Teofil Sidorovici országfőparancsnokhoz. Bestiből jelentik: A Hitler-ifjúsági szervezetek köztel, mint ismeretes, több napon át voltak a románországorség vendégei. Eltávozásuk alkalmából Johanniszeri tanácsos ifjúsági vezér, képviselő a kézzel táviratot intézte Sidorovici Teofil országfőparancsnokhoz: „Excellenciás Uram, azok a napok, melyek az országorség meghívására a Hitler-ifju kiküldöttel szép hazájukban töltötték, hogy itt enia kiváló intézménynek nevelő erejét és az országorség csodálatramöltő teljesítményeit megosodálhas; feladhatelen emlékeket hagytak lelkiünkben. Öte barátság jegyében folyt le találkozásunk és fienciad megmutatta, milyen szívélyes, odaadó, barátság uralkol az országorség tagjaiban a német iránt. Köszönöm ezt Excellenciának a németorség nevében és kívánom, hogy munkájuk a jövőben még jobb eredményeket hozza népüknek és országuk. Barátsági üdvözléssel szeretettel köszönti Heinsin ifjúsági vezér, miniszteri tanácsos, Nagynémetorség képviselőháznak tagja.”

SCALA-mozgó (Nagylak) Ma és holnap, augusztus 16-18-án. Minden idők legnagyobb szeniója: A norvégiai, hollandiabelgiumi és a franciaországi vilmháboru. Teljes 2 órát betöltő telejthetelgő mény. 3.000 méter hosszúságban. — Előadásokombaton 7 és 9, vasárnap 5, 7 és 9 órr.

A HITLERJUGEND VETŐINEK ERDELYI LATOGATASAI. Bucurestiből jelentik: Az Országörök parancsnokainak saját táborozásán résztvevő a Hitlerjugend több vezetői tagja is. A német ifjúság vezetőinek kijöttel a sinaiai tábor meglátogatása után megogatták az Erdélyben lévő Országör táboroket is. Többek között voltak Málnás-fürdőn is. 300 parancsnok táborozik, valamint Sepsiszentgyörgyön, ahol 8800 országör ütött tábor. Azmet vendégeket mindenütt nagy szeretettel és ünnepélyességgel fogadák. Ezután a Hitlerjugendtagjai a Székelyföld nevezetese kirándóhelyeit kisté fel.

Luxemburg új helyzete. Bazelből jelentik: A német vámhatárt a belga-luxemri és a francia-luxemburgi határra helyezték át, belga vámhatóságok a belga-luxemburgi határon edik meg tevékeny segítségük. Ennek az intézkedésne következtében az 1919-ben Belgium és Luxemburgközött bevezetett pénzügyi unió megszűnt.

Eltalálta. Illustration of a woman sitting in a chair and a man standing next to her. — Látod, nagymama, én idők ám olyan dolgoz csinálni, amit te nem tud. — Mi az, te kézenkuz? — Nőni.

Ion Mota esperea kihallgatáson jelent meg az Uralkodó előtt

Bucuresti. Öfelsége főudvarnagyl hivatalának 72 számú jelentése: Öfelsége augusztus 16-án munkaki hallgatáson fogadta Ion Gligurcu miniszterelnököt, Ion Macovei mérnök közlekedésügyi és közmunkaügyi Oh, Leon nemzetgazdasági, pénzügyi és földművelésügyi Dumitru Caracostea nemzetnevelésügyi és dr. I. V. Grula igazságügyminisztereket. A délután folyamán Enescu pénzügyi államtitkár, Nicolae Hurescu, a királyi kulturálapítványok államtitkára és Ion Mota espereis jelentek meg az Uralkodó előtt.

A ZSIDÓK HELYZETÉT SZABALYOZÓ TÖRVÉNY VÉGREHAJTASA A KÖZLEKEDÉS-ÜGYI MINISZTERIUMBAN. Bucuresti. A zsidók helyzetét szabályozó rendeletörvény alapján Macovei Ion mérnök, közlekedésügyi és közmunkaügyi miniszter utasítást adott, hogy augusztus 31-ig a minisztérium központji, valamint összes külső szolgálati ágaihoz tartozó zsidó alkalmazottak nyújtsák be irataikat, melyben igazolják, hogy nem esnek a szobanforgó dekrétum amarendelkezésel alá, melyek kizárják, hogy köztisztviselői állást viselhessenek.

Megszüntetett tiszteletbeli konzuli megbízások. Bucurestiből jelentik: Szeptember elsejei hatállyal megszűnnek Románia következő tiszteletbeli konzuljainak és konzuljainak megbízatajai: 1. Louis Louis Dreyfus párisi tiszteletbeli főkonzul, 2. Leon Cotnarea, nu tiszteletbeli nizsai és monacoi főkonzul, 3. Henri Untermaas anversi tiszteletbeli főkonzul, 4. Jacques Salmanowitz guatemalai tiszteletbeli konzul, 5. Carlo Vasco guatemalai tiszteletbeli konzul, 6. Jack Gastor amsterdami tiszteletbeli konzul, 7. Jean Florae Louis Dreyfus párisi tiszteletbeli konzul.

A BURG-SZINHÁZ FRANCIAORSZAGBAN VENDÉGSZEREPEL. Bécsből jelentik: A bécsi Burg-színház együttese nagyszabású nyári körútra indul. A körút során 31 várost keres fel az együttes, így ellátogat a franciaországi Dijon és Besancon városokba is, ahol a Franciaországban tartózkodó német katonák részére tart előadásokat.

SVAJCI ÉS NÉMET VÖRÖS KERESZT EGYÜTTES GYÜJTÉSE. Berlin. Svájc németországi kövege, Hulcher tanácsos vezetésével, együttes gyűjtést indított a svájci és német Vöröskereszt. A gyűjtés 100 ezer márkát eredményezett, mely összegét egyenlő részben osztanak fel a két ország Vöröskereszt-intézményei között.

NÉMET KOLLEGIUM ZÁGRABBAN. Belgrádból jelentik a Rador: A német távirati iroda jelentik, hogy Kopp szenátor, a jugoszláviai német evangélikus egyház püspöke közölte, hogy Zágrábban 1940 szeptember 1-én német kollégium nyílik meg az evangélikus egyházközösség vezetése alatt. A kollégiumot elsősorban a horvát bánági német gyermekek részére létesítették, de beiratkozhatnak a Jugoszláviában élő német bíróháalmi és más külföldi államok alattvalóinak gyermekei is. A beiratkozásra az engedélyt az illetékes hatóságok adják meg.

Elkobozták a Yankee Clipper postálat. New-york. Az angol hatóságok a Bermuda-szigetén leszálló Yankee Clipper repülőgép mintegy ezer kilogramm súlyu postálat (leveleket, csomagokat stb.) elkobozták. A repülőgép Lisszabonból indult utnak az USA felé.

Harc az alkoholizmus ellen Franciaországban. Genfből jelentik: Vichyből érkezett jelen és szerint a francia kormány elhatározta, hogy az alkohol fogyasztás káros következményeinek leküzdésére megfelelő törvényes intézkedéseket tesz. Ecéliből Barledair, a család- és ifjúságvédelmi miniszter dolgozza ki a megfelelő előírásokat.

HAZASSÁG. Meisl Edith (Arad) és Guffreund Andor (Timisoara) augusztus 18-án tartják esküvőjuket Aradon. (Minden külön értesítés helyett.)

Meggyilkoltak egy budapesti tisztviselőt. Bucdapestből jelentik: Az elmúlt délután Peterdi-ucca 31. szám alatt levő lakásban meggyilkolva találák Daky Albert 51 éves budapesti magánfőosztviselőt. Daky nem jelentkezett hivatalában álliszlet kinttek lakására és ő fedezte fel a gyilkosságot. A főosztviselő lakásáról a gyilkosság előtti estén egy borkabatos fiatalembert láttak eltávozni, akivel Daky pálinkát ivott, mint ezt az ott talált üres üvegeköl és poharaköl megállapították. A lakásból különböző ruháemlékek hiányoznak.

MÜKÖDÉSBE KEZDETT BULLA-SZIGETI VULKANJA. Moszkva. (Rador.) A Bakuval szembeni Bulla szigetének vulkánja működésbe lépett. A Pravda jelentése szerint a vulkán kitörése oly erőteljes volt, hogy a halászhajókat három kilométernyi távolságban is elkapják a forró víz hullámok. A vulkán 1 millió köbméter lávát öntött ki magából, a környéken a földön széles hasadékok keletkeztek és az ezeken kiáradó gáztömegek petróleumszagot terjesztettek. A Bulla-sziget tűzhányója utoljára 1857-ben tört ki.

Adakozzunk a magyar közművelődésre! A Magyar Népközösség könyvtára minden magyarnak rendelkezésére áll díjtalanul, A tárgymutató elkészítése előtt könyvadományok szives beküldését kérjük a Iosif Vulcan ucca 12. szám alatt levő Központi Irodába

SPORT KÖZLÖNY

A CAMT, a Juventus és az Universitatea ismét az A) ligában

Selejtezt kell játszani a Glorianak — A szövetségi tanács szenzációkeltő határozatait — A B) ligák új összetételei

Bucuresti. A szövetségi tanács ülésén szerdán este szenzációkeltő határozatokat hoztak, amelyek csak részben vették tekintetbe a múlt heti Biroul Federal-ülésen hozott intézkedéseket. Az A) liga résztvevő csapatait újból átrendezték és a hozott határozat értelmében a CAMT-al szemben hozott kizáró határozatot megmásítva.

a CAMT csapatát az A) liga résztvevői közé sorozták.

Annál meglepőbb az az intézkedés, amely ugyan csak az A) ligába sorolja a Juventus és az Universitatea (!) és minősítő mérkőzések lejátszására ítélt olyan csapatokat, amelyeket a Biroul Federal előzetesen az A) ligába sorolt. Így például a Gloria a kolozsvári Victoriával, az FC Braila a Franco Romanával, a Mica a Crisánával, az FC Ploesti az FC Craiovával, a Gloria CFR pedig a Muresal játszik egy-egy selejtező mérkőzést, amelyek győztese foglalja el a helyet az A) divízióban. A határozat értelmében az A) liga csapatai az alábbiak:

Venus, Rapid Sp, Studentesc, U. Tricolor, Juventus, Ripensia, UDR CAMT, Universitatea, Gloria vagy Victoria, FC Braila vagy Franco Romana, Crisana vagy Mica, Gloria CFR vagy Muresul, FC Ploesti vagy FC Craiova.

A selejtezők sorrendjét az alábbiakban állapította meg a szövetségi tanács:

Augusztus 25: Nagyváradon: Gloria—Victoria, bíró: Piky Kroner. Braílában: FC Braila—Franco Romana, bíró: Irimescu. Aradon: Mica—Crisana, bíró: Tica Ilescu. Bucuresti (Rapid-pályán): FC Ploesti—FC Craiova, bíró: Russu Gabriel dr. Bucuresti (Venus-pályán): Gloria CFR—Muresul, bíró: Ceauoreanu.

Amennyiben a mérkőzések döntetlenül vég-

Szeptember 1-én kezdődnek az A) liga mérkőzései

Bucuresti. Eredetileg augusztus 25-ére tervezték a nemzeti bajnokság nyitányát, de a szövetségi tanács határozata következtében, a mely szerint augusztus 25-én minősítő mérkőzéseket játszanak, az A) liga első fordulójára csak szeptember 1-én kerül sor. A B) ligában lehetséges, hogy csak szeptember 8-án, vagy 15-én kezdődjenek a küzdelmek.

Nagy küzdelmet ígér a Fogarassy-kupa döntője

A Fogarassy-cég kupájáért lebonyolításra kerülő mérkőzések önözök jutottak el, amely vasárnap kerül lebonyolításra az AAC sporttelepén. A főmérkőzésen, amelyet az első helyért játszanak, a Fogarassy-cég csapata és a Textilgyár együttese találkoznak fél 6 órai kezdettel és a két csapat így áll fel: Textilgyár: Fördök—Kovács, Jakab—Szurgyi, Szabó Béla, Szabó János—Gerold, Karabell, Dvorzsák, Puskás, Szabó József, Fogarassy-cég: Mislai—Reinhardt I. (Mucsi II) Nagy II—Péter, Sándor Debreczeni—Ricsán, Nagy I., Adelman, Dalacsi, Ionescu, Előtti fél 4 órakor a Hampel-cég és a FITA csapatai játszanak a harmadik helyért. A mérkőzéseket Oravetz és Karlich vezetik, akiknek személye garantiálja a zökkenőmentes lebonyolítást. Este társasvacsera keretében osztják ki a díjakat.

O ATE—AMTE edzőmérkőzés. Vasárnap délelőtt fél 11 órakor a Gloria-pályán az ATE és az AMTE csapatai barátságos edzőmérkőzést tartanak, amely iránt nagy érdeklődés nyilvánul meg.

O Elhalasztották a nemzeti tenisz-bajnokságokat. A szeptember 10—15 közötti időre tervezett nemzeti tenisz-bajnoki versenyeket a szövetség augusztus 18—22. közötti időpontra halasztotta el.

zódni, hogy kétszer 15 perces hosszabbítás következik és ha ez sem hoz eredményt, úgy a mérkőzéseket másnap ugyanazon pályán, ugyan azon játékezőkkel megismétlik. Ha a második mérkőzés sem hozna döntést, úgy a szövetség sorshuzással dönti el, hogy melyik csapat kerül az A) ligába.

Tekintettel arra, hogy a határozat értelmében 5 bucaresti csapat került ismét az A) divízióba, a szövetségi tanács úgy határozott, hogy rotációs alapon minden héten más és más bucaresti csapat fogja mérkőzését Brassóban rendezni. Ez megkönnyíti a bucaresti program összeállítását, azonkívül Brassó részére kitűnő propagandának bizonyul a labdarugósport részére. Ennek talán csak a bucaresti csapatok vezetőcsapatai nem örülnek túlságosan, tekintettel a mérsékelt brassói bevételi lehetőségekre.

A B) ligák csoportjai is újból összeállították és itt meglepetésnek számít, hogy

a Kiuizsi nem szerepel a B) liga csapatai között.

Az összeállításban természetesen azok a csapatok is szerepelnek, amelyek az A) ligába való jutásért selejtezőt játszanak és amennyiben ezek bekerülnek, úgy helyüket más csapatokkal fogják betölteni. A három csoport így festene:

I. csoport: Franco Romana, FC Ploesti, Ferroemail, Prahova, Oltul, DVA, AS Constanta, Olympia, Turda, ACFR, Ateneul Tatarasi, Gloria CFR.

II. csoport: AMTE, Gloria, Mica, Electrica, Vultrii, RMTE, Jiul, Minerul, Metalasport, CFR T-Severin, CFR (Piski), FC Craiova.

III. csoport: Victoria, FC Carpati, CFR (Kolozsár), Sodronyipar, Cimentul, Olympia (Szatmár), Vitrometan, MSE, Törekvés, Tricolor (Nagybánya), Mures, Crisana.

O Újabb érdeklődés AMTE-játékosok iránt. Az AMTE három esetleg négy játékos, úgy mint Gerold, Igna és Batrin, valamint esetleg Szaniszló iránt a Gloria érdeklődik és lehetséges, hogy rövidesen megállapodásra is kerül sor. Ezenkívül a kolozsvári Victoria érdeklődik Reinhardt II. iránt, Ludwigot viszont Craiova és Braila szeretné megszerezni.

O Az AAC felhívja a következő játékosokat, hogy vasárnap délelőtt 11 órakor az AAC-pályán megjelenjenek az Egyetértés elleni mérkőzésen: Geier, Faragó, Régnér IV., Vass, Komjáthy I., Komjáthy II., Egressy, Matyók, Föder, Nikolin, Régnér III., Péntes, Well, Miklósi.

csar vagy klapásból!

STOCKHOLMBAN egy 3000 méteres síkfutó-versenyen a svéd Kälarne 8 p. 09 mp-es idővel új világ-csúcseredményt állított fel.

IVADY dr. magyar vízilabda-kapitány ősz szeállította a magyar vízilabda válogatottat a három nemzet tornájára. A magyar csapat ősz szeptétele a következő: Mezei—Tolnay, Halasv—Brandt, Kislégy, Somogyi.

A TÖREKVÉS csapata 2:1 (0:1) arányban győzte le a Kispestet Szent István Kupamérkőzés során. Beke lőtte a Kispest gólját, de szünet után Dóri két gójjal a Törekvés nyert. Szombaton a Kispest az Elektromossal játszik a Szent István kupáért.

BUDAPESTEN az MTK és a Csepell MOVE II. oszt. nemzeti bajnoki minősítő játszottak és az MTK 6:1 (5:0) arányban győzött. Vidor (3), Mérei, Liszka II. és Nemes, illetve Papp a góllövők.

O A gödöllői tenisz-versenyen kezd kialakulni a helyzet. A fontosabb eredmények a következők: Férfi egyes: Puncsecs—Frigvessy, 6:2, 6:4, Asbóth—Stoipa 6:4, 7:5. Romanoni—Szigeti 6:1, 6:1. Puncsecs—Szentpéteri 6:2, 6:3. Gábori—Mitics 5:7, 6:3, 5:2 (félbeszakítva). női egyes: Somogyi—Gallner dr.-né 6:0, 6:1. Bárd—Szilvássy 6:1, 6:4.

O Kalocsa dr.—Ferencváros. A Kispest volt balszélső csatára, Kalocsa dr. leszerződött a Ferencváros csapatához és vele megoldódott a Ferencváros jobbszélső-csatáranak régóta vajudó kérdése. Kalocsa már részt is vesz a Ferencváros szabadkai mérkőzésén.

O Magyarország atlétikai bajnokságait szombaton és vasárnap rendezik meg az ország legjobb atlétáinak részvételével. A viadal iránt külföldön is nagy érdeklődés nyilvánul meg. A versenyekre rekordszámú nevezés érkezett.

O Oldboys-teniszverseny az AAC-pályán. Vasárnap egész napon át tart az AAC hagyományos oldboys-teniszversenye, amelyen 40 éven felüli játékosok indulnak, akik affiliált egyesületek tagjai. A verseny reggel 9 órakor kezdődik, a döntőket pedig délután 5 órai kezdettel bonyolítják le. Az eddig bevezettek kivül a még résztvenni óhajtok szombaton déli 1 óráig jelentkezhetnek a Sportcentralban (M. Nicora, ucca 2. sz.).

O A magyar válogatott kerékpáros csapat részvett a németországi Wangenben rendezett nemzetközi 100 km.-es országúti versenyen és nagy sikert aratott. Az egyéni versenyben ugyanis Liszka István győzött, csapatversenyben pedig a magyar együttes Németország mögött második lett, megelőzve az olasz és jugoszláv csapatokat.

TEKESPORT

A szombat—vasárnapi tekeverseny e héten is változatos lehetőséget nyújt csapatainknak a bajnokságra való készülődéshez, de alkalmat ad az egyéni tehetségeknek is az érvényesülésre. A szombat—vasárnapi tekeverseny a következő:

A Metalurgistul egyéni versenye szombaton este 8 órakor kezdődik a Vasasok versenypályáján, a Farkasveremben mely verseny legjobbjait pompás tiszteletdíjjal jutalmazza. A Vasasok egyéni működését ünneplő verseny vasárnap este 9 órakor a Holtversenyeket eldöntő fadóbsokkal zárul.

A Fortuna „Bronzember” vándordíj mérkőzések folytatása, mint már megírjuk a héten, a Forróvendéglő kettős pályáján vasárnap bonyolódik le és kerül döntésre. A verseny időszertint beosztása a következő lesz:

Délelőtt 10 óra: Tricolor—Transilvania.
Délelőtt 11 óra: Fortuna—Prietenii.
Délelőtt 12 óra: Metalurgist—az I. mérkőzés győztese.

Délután 4 óra: AAC—Infratirea.
Délután 5 óra: A II. és III. mérk. győztesei.
Délután 6 óra: A IV. mérk. vesztes—az V. mérk. győztesei.

Délután 7 óra: A IV. és VI. mérk. győztesei.
Ez utóbbi mérkőzés, azonban csak abban az esetben kerül lejátszásra, ha az illető csapatok a vándordíj mérkőzések keretében ezideig még nem találkoztak volna.

A Transilvania—Prietenii emlékszájlo mérkőzés második fordulójára vasárnap a Prietenii pályán kerül eldöntésre, mely mérkőzésben a Transilvania csapata tiz fa előnyvel indul. A mérkőzések végleges eredménye előre nem látható, hisz mindkét csapat meglehetősen sok tartalékkal kénytelen kiállni.

A tekecsapatbajnokság sorsolása az A) csapatok részére hétfőn, augusztus 19-én este 8 órakor lesz a körzeti ülésén, miért is úgy a tanácsstagok, mint az egyesületek képviselői pontos megjelenését kéri a körzeti vezetősége. A B) csapatok sorsolását augusztus hó 26-án ejti meg a tekekörzet.

Feloszlott Japán legnagyobb politikai pártja

Tokió. (Rador.) A „Minseitó”, a legnagyobb japán politikai párt, melynek, több mint három millió tagja volt, csütörtök délután véglegesen feloszlott. A feloszlató határozatot az ország minden sarkából összegyűlt kiküldöttek mondták ki. A párt feloszlata után is együtt akar működni a kormánnyal és így óhajt elhárítani minden esetleges akadályt, az állam új rendjének bevezetése utjából.

Pernyertes lett a miklós-falvai közbirtokosság

az üzleti könyvek bemutatásának elmulasztása címén rárótt napi 500 lei bírság ügyében

Marosvásárhelyről jelentik: A csikmegevei pénzügyi hatóságok 1935 szeptemberében kihágási jegyzőkönyvet készítettek a miklós-falvai közbirtokosság ellen azon a címen, hogy 1930 és 1934 között nem mutatta be kellő időben az üzleti könyveit. A jegyzőkönyv alapján a közbirtokosságot a közbesző időre napi 500 lejes bírsággal sújtották. A megbírságot közbirtokosság vezetői a büntetőjegyzőkönyv ellen felebvezést jelentettek be a törvényszékhez és azt hangoztatták, hogy az üzleti könyveket a kereskedők és iparosok a pénzügyi közegek felszólítására, a törvény intézkedése szerint kötelesek ugyan bemutatni, de a közbirtokosságra nem vonatkoznak az intézkedések, mert jogi személyiség. Bebizonyították azt is a törvényszék előtt, hogy a felszólítást a közbirtokosság csak augusztus 10-én kapta és annak eleget is tett. Az érvelések ellenére a törvényszék a felebvezést — a bélyegegyesítésről szóló törvény 29-ik szakasza alapján — elutasította. Így került az ügy a marosvásárhelyi táblához.

A tábla előtt most megtartott tárgyaláson a közbirtokosság megbízottjai hangsúlyozták, hogy bár jogi személyiségre nem vonatkoznak az üzleti könyvek bemutatási kötelezettsége, ők minden évben benyújtották illetékes helyen az előírt törvényes nyilatkozatot. Kiderült a tárgyaláson az is, hogy ezeket az elővizsgálatosságból beadott évi könyvelési nyilatkozatokat a törvényszéki tárgyalás alkalmával a kincstár nem bocsátotta rendelkezésére a védekező közbirtokosságnak. A tábla magává tette a közbirtokosság érvelését és elrendelte az ügynek a törvényszék előtti újratárgyalását, amelyre szeptember 23-án került sor. Továbbá a felülbíró hatóság arra kötelezte a pénzügyi hatóságot, hogy az üzleti könyvekről beadott szabályszerű nyilatkozatokat bocsássa rendelkezésére a közbirtokosságnak, hogy azok — mint bizonyító iratok — felmutathatók legyenek a per újratárgyalása alkalmával.

Kedvező ítélet az államnyelv nem tudása miatt végkielégítés nélkül elbocsátott váradai városi gépész ügyében

Nagyváradról jelentik: Több mint két évvel ezelőtt történt, hogy egy belügyminisztériumi vizsgálat után a város akkori vezetője, Constantinescu táblabíró, az államnyelv nem tudása miatt elbocsátotta a városi üzemek több évtizedes szolgálattal bíró kisebbségi alkalmazottait. Az elbocsátott alkalmazottak sem felmondási illetményeiket, sem végkielégítést nem kaptak a várostól, annak ellenére, hogy mint üzemi alkalmazottak nem voltak tagjai a nyugdíjpénztárnak sem. Az elbocsátottak között volt Szücs József, a városi jegygyár 35 éven át volt főgépesze is. Szücs József előbb a közigazgatási táblához felebvezett, amely azonban elutasította a felebvezést azon a címen, hogy nem köztisztviselő. Szücs József ezután dr. Olteanu Iosif ügyvéd útján a munkabírószághoz fordult, amely helyt adott egy évi fizetés, valamint a tulórák és szabadságidő megváltási összegének kifizetésére. Az ítélet ellen a város a törvényszékhez felebvezett, amelynek Hoványi-Kálnay tanácsa többszöri halasztás után most tárgyalta az ügyet. A törvényszéki tanács a város felebvezését elutasította, ellenben helyt adott Szücs József felebvezésének, aki a munkabírószághoz által megítélt összeg felémelését kérte. A törvényszék 94 ezer lei kártérítési összeg megfizetésére kötelezte a városi üzemeket, egyben elmarasztalta a várost perköltségekben is.

KÖZGAZDASÁGI KÖZLÖNY

A ROMANIA SZERINT:

Államosítanak egyes ipari és nagykereskedelmi ágakat

Atszervezik az ország egész külkereskedelmét — Rendkívüli tőkék kerülnek mozgósításra

A félhivatalos Románia kivételesen érdekes cikkben foglalkozik azokkal a gazdasági kérdésekkel, amelyek a háború vetett fel és amelyek megoldását most készíti elő a kormány. A külső nehézségek közül a leg súlyosabb az, hogy a Földközti-tengeren át irányuló külkereskedelem megszűnt, miután a Németországgal és az északi államokkal való tengeri áruforgalom már 1939 szeptember 6-tól szünetel. Románia külkereskedelmi forgalmának 80 százaléka eddig tengeri úton bonyolódott le és így ennek elzárása egészen más irányú átképzést kíván az ország külkereskedelmétől. A lap felsorolja, hogy a lengyel menekült idezők elő Romániában az első drágasági hullámot. A lengyel állam összeomlása következtében Románia elveszítette a Csernovic—Breslau útvonalát, amelyen — Lengyelországon és Németországon át — a balti kikötők és a skandináv államok felé kerültek kiszállításra Bessarabia és Moldova exporttermékek. Azután a katonai összpontosítások is megbénították a gazdasági élet egyes ágazatait. Kétségtelen, hogy az ország gazdasági élete kibírta ezt a sok megpróbáltatást, ami azt bizonyítja, hogy egészséges alapokon nyugszik. De az állam nem elégedhet meg ezzel, hogy a gazdasági élete nem omlott össze, hanem meg kell erősíteni a meggyengült pontokat és tovább kell fejleszteni a többi gazdasági ágat is.

A román kereskedelem új iránya

Ezzel a feladatokkal szemben a kormány gazdasági politikája, a félhivatalos Románia szerint, egyrészt a pillanatnyi nehézségeket akarja leküzdeni, másrészt pedig előkészíti a talajt a román gazdasági élet új megszervezéséhez az új európai rend keretében. A kormány most az ország külkereskedelmének olyan irányú fokozására törekszik, amely egyfelől kibővíti az áruforgalmat és gazdasági együttműködést Németországgal, mely szerves módon Románia legfontosabb érdekeltje, másfelől pedig pótolni tudja az elvesztett piacokat.

Ennek a gazdasági átalakulásnak nagyszabású pénzügyi támogatásra van szüksége. Az állami meg-

rendelések finanszírozását úgy akarják megoldani, hogy ne akasszák meg az ipar által az utóbbi években megvalósított fejlődést. Ezek az állami megrendelések fokozatosan beilleszkednek majd nagy közmunkálatok végrehajtási tervébe. Ugyanakkor a kormányt legjobban foglalkoztató kérdések egyike az is, hogy a gazdasági élet bizonyos ágai román kezékbe kerüljenek át. Ez a kérdés is komoly pénzügyi feladatok elé állítja a kormányt, mint ahogy az ipar részleges államosítása, a nagykereskedelem egyes ágainak monopóliumává való átalakítása, valamint a román elemek az ipar és kereskedelem terén való támogatása is hatalmas pénzügyi kérdéseket vet majd fel lépten-nyomon.

A mezőgazdasági és ipari árak kiegyenlítése

Minden gazdasági kérdésben, minden gazdasági vonatkozású intézkedésben — állapítja meg a Románia — a kormány állandóan beleérték a kérdés által teremtett nehézségbe. Mint ahogy a Banca Nationala erőfeszítései is, hogy széleskörű olcsó hittel támogassa a román elemek benyomulását az iparba és kereskedelembé, valamint a mezőgazdasági termékek ipari feldolgozására, állandóan beleérték a román ifjúságát gyakorlati foglalkozások felé kellene terelniük, vagy pedig a konverzió erkölcsi következményeibe. De egy kudarcot nem lehet megkockáztatni akkor, amikor az egész ország gazdasági életének olyan új rendszerbe való átállításáról van szó, amelyben általános erőfeszítésre van szükség és amely nem bír visszaesést egyik összetevőjénél sem. Ezért tehát a kormány elhatározta, hogy az árkeresztélyes politikával megoldja. A kormány a belső árak általános állandósítását (Németországban „Preisstopp" a neve). A mezőgazdasági termékek árának megállapítása után sor kerül valamennyi iparágazat ipari árának szabályozására is. Egyes cikkeknél ez a szabályozás a jelenlegi árak leszállítására fog vezetni, mert a törekvés az, hogy kiegyenlítse a mezőgazdasági termékek és iparcikkek közötti nagy árkülönbségeket.

Felemelték a szesz és a szeszitalok árait

A készletek árkülönbözetei tíz napon belül befizetendők

A Hivatalos Lap augusztus 14-i száma közli a Szeszmonopol vezérigazgatóságának ama rendeletét, amelynek alapján a pénzügyminiszter illetőleg a Szeszmonopol vezérigazgatósága a szesz és szeszitalok árait felemelte. Az áremelés minden monopol alkoholtermékre vonatkozik és a rendelet a következő főbb intézkedéseket tartalmazza:

A rendelet szerint az összes lerakatok és árusítók augusztus 13-ai készleteit felleltározzák és eme készletek után megállapítják az árkülönbözetet amelyet a tulajdonosnak tíz napon belül a Szeszmonopolhoz be kell fizetni. Ezzel kapcsolatban az ellenőrző közegek szeptember 1-ig részletes jelentést küldenek be a Szeszmonopol vezérigazgatóságához az elért eredményekről. Az áremeléssel egyidejűleg a

Szeszmonopol vezérigazgatósága felemelte úgy a nagyban mint a kicsinybeni eladók jutalékát, illetőleg hasznát.

A rendelet szerint a felemelt árak a következők: 95 fokos szesz literenként 140 lei, 40 fokos pálinka 58 lei és ké lei avitikai illeték, 32 fokos pálinka 46 lei és két lei avitikai illeték, 30 fokos pálinka 56 lei és 86 fokos denaturált szesz 40 lei, 95 fokos denaturált szesz 60 lei. A fenti árak mellett a de all eladók (korcsmák, bodegák, é termek, iúszervizetek, gyógyszertárak, drogériák) a fogyasztóknak a készszárazkós nemzetvédelmi illetéket is kötelesek felszámitani.

A fentiekhez hasonlóan emelkedtek az összes monopolilletékek is. Az összes áremelések augusztus 14-én reggel léptek életbe.

Az ipari termelés reformját tanulmányozzák a nemzetgazdasági miniszteriumban

Bucaresti. A nemzetgazdasági miniszteriumban egy külön bizottság tanulmányozza az ipari termelés reformját arra az esetre, ha noátán szükségessé válna a válmítételek leszállítása. Erre vonatkozóan már eddig is történet adatgyűjtések, az évi statisztikai adatfelvételekkel egyidejűleg.

A bizottság most: 1. befektetett tőke eredetét; 2. a nyersanyagbeszerzési lehetőségeket; 3. az ipari termékek belső és külföldi elhelyezési lehetőségeit; 4. a személyzet; 5. az ellenőrzések szempontjaiból tanulmányozza ezt a kérdést.

A befektetett tőke kérdésének tanulmányozásánál megvizsgálják hogy az egyes ipari vállalatok tőkeiből mennyi belső és mennyi külföldi tőke; a belső tőkénél megvizsgálják hogy mennyi abból román tőke és mennyi a kisebbségi állampolgárok tőkéje.

A nyersanyagbeszerzés kérdését már eddig behatóan tanulmányozták és ebből a szempontból az képezi tanulmányozás tárgyát, hogy a megváltozott viszonyok között az ipar nyersanyagellátása miképpen biztosítható. Hasonló a helyzet a termények elhelyezése szempontjából is, tekintve, hogy a március 4-i árrögző törvény életbe lépése óta a gyárak termelése intenzív ellenőrzés alatt áll. Hasonló a helyzet az árak ellenőrzésénél is

A személyzeti problémák megoldásánál az a fő szempont, hogy a szakszemélyzet kiképzése hogyan biztosítható

Mindeme kérdések tanulmányozásánál állandó számítások történnek arra vonatkozóan is hogy megfelelő reorganizációval mennyiben volnának csökkenthető a vámeletek, anélkül hogy az ipar versenyképessége csökkenne a környező államok iparával szemben

= A Román Nemzeti Bank hivatalos devizaárfolyamai (107 százalékos felárral) Dollár 211.65—217.97, font 851.80—877.37, palesztinai font 852.84—878.40, egyiptomi font 873.54—899.73, svájci frank 48.13—49.58, 38 százalékos felárral; Font 567.87—584.91, svájci frank 32.09—33.05, francia frank 73.24—3.31, márka 49—50, olasz lira 7.17—8.25—9.50, pengő 26.50—27, csehszlovákia 4.68—4.77, szlovákokrona 4.68—4.77, török lira 92—dinar 2.898—3.00. A szabadforgalmi devizahivatal árfolyamai: (70 százalékos kvóták) Angol font 973.50, palesztinai font 974.50, egyiptomi font 997.50, dollár 241.90, svájci frank 54.98, francia frank 5.50, svéd korona 57.74, török lira 192, angol font 40 százalékos kvóta, 1023, angol font 20 százalékos kvóta, 1078 A B) Hsta kompenzációs árfolyamai: font angol árakra 1000, font angol gyarmatok áruira 990.

A magyar-orosz kereskedelmi tárgyalások kilátásai

Budapestről jelentik: A Budapestben megjelenő „Südost-Economist“ a fenti cím alatt a következőket írja:

Az utóbbi napokban magyar küldöttség utazott Moszkvába azzal a céllal, hogy az orosz-magyar gazdasági tárgyalásokat lefolytassa és azoknak sikere esetén az orosz-magyar gazdasági viszonyt kimélyítse. Azokban az időkben amikor a nemzetközi bonyodalmak ahelyett, hogy a gazdasági kapcsolatokat szorosabbá tennék, inkább lazítják, különösen érdekes, hogy a két ország, amelyek eddig a különböző tényezők az együttműködésben akadályozták, a viszony szivályszerűbbé tételére törekszik. A Moszkvában lefolytatandó megbeszéléseknek nem utolsó sorban az is érdekességük, hogy ezek az első tárgyalások azóta, amióta a két államnak közös határai vannak.

Az érdekes találkozásnak egy kijutó pontja lehet a tárgyalások során: az a tény, hogy Magyarország különösen az elsőrendű marhákkal és azok tenyésztésével értek el nagy sikereket. Ugyanakkor Oroszországban kevesebb súlyt helyeztek erre, amelynek oka elsősorban az, hogy a mezőgazdaság eliparisításával foglalkoztak. A gondolat tehát kézenfekvő. Az orosz állatállományt fel lehet javítani a magyar tenyésztéssel. Ennek a tervnek csak egy akadály lehet: a nyugati és északkeurópai államokban az állatállományt a háború következtében beállott szükséglet folytán annyira ritkítják, hogy Magyarország valószínűleg ezek a helyek lennének az első kiviteli piacai. Mégis Oroszország azzal, hogy Magyarország nagy tömegű erőfeszítést és főleg olajpogácsát szállítana, lehetővé tenné egyrészt azt, hogy a magyarországi elsőrendű marhaállományt szaporítani lehessen és így egy bizonyos tömeget Oroszországba is szállithassanak.

További magyar szállítási lehetőség a nemesített magvak Oroszországba való kivitele. Oroszország legnagyobb részének éghajlata hasonlít a magyarországihoz. Kontinentális jellegű és erősen ingadozó. Azok a fajok tehát, amelyek Magyarországon beültetnek, kitűnően alkalmasak Oroszország számára is. A nemesített magvak kivitele elsősorban attól függ, hogy Magyarország tud-e megfelelő mennyiséget termelni. A pillanatnyi jelenségek azonban azt mutatják, hogy az idő és a tervezett földbirtokreform miatt a nemesített magvak termelését fokozni aligha lehet.

Mit adhat ezért cserébe Oroszország? Elsősorban is arra kell rámutatni, hogy Oroszország azért az árúért, amelyeket behoz, nem kizárólagosan csereáru ad, hanem sokszor fizet szabad devizával is. A devizától eltekintve remélhető, hogy az orosz természeti kincsek fokozott feltárása folytán olyan nyersanyagok is kerülnek felszínre, amelyek alkalmasak a magyar ipar által feldolgozásra. Ez volt a vezérlő elv például a német-orosz kereskedelmi szerződéseknél. A nyersanyag-behozatal Oroszországból nemcsak Magyarország nyersanyag-szükségletét enyhítené, hanem arra is alkalmasná tenné a magyar ipart, hogy a nyersanyagokat bizonyos munkabér ellenében Oroszország számára dolgozza fel. Így tesz például Bulgária, amely az orosz gyapotot fonal alakjában szállítja vissza a Szovjetnek. Magyarországon azonban elsősorban is mezőgazdasági árukat gyártanának az orosz nehézipar számára terhére. Egy ilyen természetű összeköttetés Magyarország nehéziparának valószínű támasza lehetne, különösen a háborút követő és feltétlenül bekövetkező gazdasági válság idején.

Hatezer tonna nyersgyapotot importál a nemzeti szövetkezeti intézet Perzsiából. A Monitorul Oficial augusztus 13-iki száma minisztertanácsi írvénykönyvet közöl, amelynek értelmében a nemzetgazdasági minisztérium felhatalmazást kapott arra, hogy a nemzeti szövetkezeti intézetnek megbízást adjon hatezer tonna nyersgyapot bevásárlására, illetve behozatalára Perzsiából. Ennek a műveletnek fedezésére a Banca Nationala 600 millió leit bocsát a nemzeti szövetkezeti intézet rendelkezésére.

Az adóbírságok nagy kedvezményekkel rendezhetők szeptember 30-ig

A Hivatalos Lap mai számában rendelettervénnyel jelenik meg, amelyben a pénzügyminiszter megengedi, hogy az 1934. április 1. és 1940. július 31. közötti időben kirótt pénzügyi bírságokat az adózó nagy kedvezményekkel rendezhesse, ha a lecsökkentett bírságösszeget 1940. szeptember 30-ig az illetékes pénzügyigazgatóságához befizeti.

A rendelet a következő adótervények alapján kirótt bírságok kedvezményes rendezésére szól: 1.

Megkezdődött a nyugati fémipar rendszeres újításai. Abból a célból, hogy Belgium és Luxemburg fémiparában egységesen felvehessék ismét a munkát, a régi acéltársaságot felosztatták és új vállalkozásokat hoztak létre. Ebből tartoznak az összes belga fémipari vállalatok. Hasonló intézményt alakítottak Luxemburgban is. Az új társaságok szorosan együttműködnek a németországi társaságokkal, megrendszabályozzák a termelést, a feldolgozásra kerülő nyersanyag beszerzését, az eladási árak megállapítását, valamint megoldják az egyes adózó problémákat. Mostanáig Belgiumban két olvasztó kemencét állítottak fel: Athusban és Ougrée-ban. Luxemburgban jelenleg négy kohó dolgozik, későbbre azonban több kohó beállítására lehet már számítani. Mindkét ipar termelése egyelőre kielégíti a belga piacot, mely meglehetősen igényes a pusztulás következtében. Azonkívül megkezdtek már a hollandi piacok ellátását is. Az európai többi semleges piacok felé azonban csak jónéhány hónap múlva lehet kivetlre számítani.

Százezer mázsa eladatlan hagyma fekszik az egyiptomi kikötőkben

A Deutsche Allgemeine Zeitung jelentése szerint az egyiptomi kikötők raktaiban százezer métermázas hagyma fekszik, amelyet nem tudnak elszállítani, mert nincs elegendő hajó. Egyiptomban a hagyma a második kivitel cikk. A gyapot után hagymából viszik ki a legtöbbet az egyiptomiak.

Háromezer sertést, 50 vagon szalonnát és 50 vagon friss disznóhúst szállított Jugoszlávia Németországnak. Belgrádból jelentik: A jugoszláv fővárosban folyó német-jugoszláv gazdasági tárgyalások a napokban befejeződnek. Az eddigi tárgyalások értelmében Jugoszlávia kiviteli kontingense a német-jugoszláv gazdasági egyezmény értelmében 2500-3000 sertés lesz, továbbá 50 vagon szalonnát, 50 vagon friss disznóhúst szállított Jugoszlávia Németországnak.

„Kétféle“ gyufát gyártanak Angliában. A Daily Express című londoni lap javaslatára és tekintettel a nagy fahiányra, az angliai gyufagyárak a jövőben csökkentik a mennyiséget, de a piacra kerülő gyufaszálak mindegyikét végéig fogják vonni foszforral, úgy hogy minden egyes szálat kétszer is használni lehessen.

Emelték a galvanikus elemek forgalmiadóját. A pénzügyminisztérium rendelkezést adott ki, amelynek értelmében az országban gyártott galvanikus elemekben használt szén után fizetendő forgalmiadót 75 leire, míg a nemzetvédelmi illetéket 37.50 leire emelték. A galvanikus elemekhez felhasznált és külföldről behozott szén után fizetni kell a 6 százalékos forgalmiadót, és 3 százalékos nemzetvédelmi illetéket. Az érdekelt gyárak, valamint nagykereskedők kötelesek augusztus 10-iki készletükről kimutatást készíteni és a készlet után fizetni az illeték-különböltet. Ezt a kimutatást haladéktalanul el kell juttatni a pénzügyigazgatóságához.

Magyarországon zár alá veszik a tüzfakészleteket. Budapestről jelentik: A magyar kormány a tűzfakészletbiztosítás érdekében felhatalmazta a földművelésügyi minisztert, hogy az ország tüzfakészletét egyszemben, vagy részben igénybe veheli. A készleteket a termelőknél zár alá veszik és azok felett csak a minisztérium engedélyével lehet rendelkezni. Szeptember 1-től minden tüzfakészlet csak miniszteri engedély alapján bonyolítható le. A miniszter a bejelentési kötelezettség alá nem vont személyek: fakeskedők és vállalatok tüzfakészleteit is zár alá veheti. Az eladott, de még le nem szállított mennyiségekről szóló kötelezettséget három napon belül a minisztériumban be kell mutatni. A rendelet már ma életbe is lépett.

Az egyenasadó törvény, az illetéktörvény, a forgalmiadótörvény, a látványossági adóról szóló törvény, az automobiladó-törvény, a szeszmonopolról szóló törvény, a vámtörvény, a fogyasztási adókról szóló törvény és a cukoradóról szóló törvény.

A Hivatalos Lap holnap száma a hírságcsohány mértékét is közli. A törvény részletes ismeretetésére visszatérünk.

Megállapították a hó- és sárcipő hivatalos árát

A nemzetgazdasági minisztérium egységárakat állapított meg a tömegben gyártott sárcipők, hócipők és egyéb gumilábbelik részére. A hivatalos árak a következők: Férfi sárcipő 7-14 számú, trikóbéléssel és nyelvvel, páronként gyári ára kétszázhatvan, nagykereskedelmi ára kétszázharminchárom, kiskereskedelmi ára 330 lei, ugyanolyan számú férfi hócipő posztóból, hajtókével és csattal gyári ára 500, nagykereskedelmi ára 550 és kiskereskedelmi ára 635 lei, egész női gumihócipő, gombokkal, bolyhos béléssel (23 centiméter magas) gyári ára 370, nagykereskedelmi ára 407 és kiskereskedelmi ára 470 lei, ugyanez a hócsizma prémutánzatú gallérral gyári ára 450, nagykereskedelmi ára 495 és kiskereskedelmi ára 570 lei, egész gumihócsizma lányok részére (kb. 15 cm. magas, 8-12 számú), bolyhos béléssel, gyári ára 296, nagykereskedelmi ára 326 és kiskereskedelmi ára 374 lei, ugyanez 13-17 számúban gyári ára 276, nagykereskedelmi ára 304 és kiskereskedelmi ára 374 lei, egész gumihócipő gyermekek részére, bolyhos béléssel (mintegy 14 centiméter magas és 1-7 számúban) gyári ára 250, nagykereskedelmi ára 275 és kiskereskedelmi ára 320 lei, fémvezetett gumból készült falusi sárcipő, sarok nélkül, trikó, vagy vaszonbéléssel 41-45 számú férfiarú gyári ára 153, nagykereskedelmi ára 173 és kiskereskedelmi ára 193 lei, 35-40 számú női arú gyári ára 134, nagykereskedelmi ára 152 és kiskereskedelmi ára 174 lei. Ennél a két cikknél, ha hajtóka és csatt van rajta, a férfiarúnál 9 és a női arúnál 8 leies többletet lehet felszámítani. Lányok részére való 30-34 számú falusi sárcipő gyári ára 127, nagykereskedelmi ára 143 és kiskereskedelmi ára 164 lei, gyermekek részére való, 27-29 számú falusi sárcipő gyári ára 120, angróban 136 és detailban 154 lei fémvezetett, fűzős férfi gumifélcipő, sajtolt, vagy ragasztott talppal 41-45 számú nagyság gyárban 171, angróban 193 és detailban 221 lei, ugyanaz alacsony sarokkal, nők részére 35-40 számú nagyságban gyári ára 152, angróban 172 és detailban 196 lei, ugyanaz ragasztott talppal és magas női sarokkal gyárban 155, angróban 175, detailban 201 lei. A gyári és nagykereskedelmi árhoz hozzá lehet még számítani a számlabélyeg és a 2 százalékos nemzetvédelmi illetéket, míg a detailárhoz csak a nemzetvédelmi illetéket. A nagykereskedők augusztus 30-tól, a kiskereskedők szeptember 15-től kezdve kötelesek megfelelő készleteket tartani üzletükben az összes fenti cikkekből.

Újból szabályozták a birói letétben lévő értékek igénylésének feltételeit

A Monitorul Oficial augusztus 14-iki kellezésű száma rendelettervénnyel közölte, melynek értelmében 90 napon belül elévül az ajog, hogy az érdekeltnek a birói fórumnál legalább öt éve letétben lévő és a rendelettervénnyel megjelenésének időpontjában már esedékes értékek kiadását igényelik. Az elévülés augusztus 14-ikétől számítódik. A szóban levő három hónap letelte után, abban az esetben, ha az érdekelt ezen a határidőn belül az értékeket nem igényelték, az említett értékek az állam tulajdonába mennek át. Olyan esetekben, amikor a per, amelyből kifolyólag az értékek letétbe helyezték, még nem fejeződött be, az érdekeltnek három hónapon belül kötelesek az elévülési idő felülgészítését kérni. A fenti rendelkezés nem vonatkozik a gondnoksg alatt levők értékeire.

FELMILLIÁRD DOLLAR AZ USA EXPORT-BANKJÁNAK ALAPTÖKÉJE. Newyork, Az amerikai képviselőház bankbizottsága elhatározta, hogy az Exportbank alaptökejét félmilliárd dollárral felemelik.

Fájdalomtól megtört szívvvel közöljük a rokonokkal, barátokkal és ismerősökkel, hogy a végtelenül szeretett és felejthetetlen férfi, apa, nagyapa, sógor, nagybácsi és unokatestvér,

dr. BOTIS TEODOR

az aradi teológia volt rektora, volt szenátor, több rendjel tulajdonosa, 1940. augusztus 14-én hajnalban, életének 67-ik évében nemes lelkűt, a halottal szentség felvétele után, visszaadta az Urnak.

Tetemét a felsőtemetőben levő családi sírboltban helyezték örök nyugalomra.

Maria Botis, sz Ciobanu feleség; Nádejdea és dr. Aurel Botis, Stella és dr. Emil Botis, Virgil Botis, mérnök, író és menyei, Sergiu Botis, Maria, Stella Botis, unokái; Maria, Irina, Ioana, Traian, Gheorghe, Petre, Ion és Teodor Botis, Scarpă, Elena, Alexandra, Zeno Silviu és Radu Ciobanu unokái; vöd, Florica Ioan Botis Olimpia és dr. Aurel Ciobanu, Aurelia és dr. Pompil Ciobanu, Mărioara és dr. Virgil Ciobanu sógori és sógorai, preot Ioan Botis, Dimitrie Botis, preot Gheorghe Groza, unokatestvérei.

Szövött árukat és petróleum-termékeket forgalomba hozó vállalatok figyelmébe

Az aradi kivetési pénzügyigazgatóság felhívja mindazon Iparvállalatok figyelmét, amelyek szövött, vagy szövött árukat gyártanak hogy augusztus 31-ig elcsúsztatva készítsenek készletüket. Kivételként, ezt utólagosan a pénzügyigazgatóság engedélyével, mert le kell fizetniük az eddigi és az emelt forgalmi adó közötti különbözetet. Ugyanez a kötelezettség vonatkozik az emelt árúkat forgalombahozó nagykereskedőkre is.

Tekintettel arra, hogy különböző petróleumtermékek fogyasztási illetékét emelték, az érdekelt vállalatok kötelesek kimutatást készíteni augusztus 10-iki készletükkel és a két illeték közötti különbözetet le kell fizetniük.

A temesvári háztulajdonosok az ötszázalékos adókedvezmény meghosszabbítását kéri

A Temesvári Háztulajdonosok Egyesülete felszólítást intézett a pénzügyminisztériumhoz, az 5 százalékos adókedvezmény alkalmazásának augusztus 31-ig történő meghosszabbítása céljából. Az 5 százalékos adókedvezmény ugyanis csak augusztus 15-ig érvényes. A háztulajdonosok egyesületének felhívására a kérelmet azzal indokolja meg, hogy a háztulajdonosok adója a második évfolyamban 25 százalékkal emelkedett és most már a szokásos adótöbblet — a házadót is esedékes, Surtja ezenkívül a háztulajdonosokat a hadbavonult lakók részéről elmarad: házbér is. A magas vidék, világítási illeték, községi adók és más kincstári és városi járulékok is hátrányosan befolyásolják fizetési képességüket. Az egyesületnél nyert értesüléseink szerint Temesváron a háztulajdonosok adója százalékokban így jut kifejezésre: állami adó 12 százalék, hadfelszerelési adó 8 százalék, utadó 2 százalék, kataszter adó 0,5 százalék. Póradó 16,5 százalék, mely utóbbiban a következő illetékek vannak: városi adó 5 százalék, megyei adó 2 százalék, egészségügyi adó 3 százalék, helytartósági adó 1,5 százalék, kiegészítési kvóta 5 százalék, ezen felül még a szokásos suprakvóta, amelynek kiszámítását még az egyesület sem ismeri tökéletesen. — Az adómentes házak adókulcsa ez: 50.000 lei tisztai jövedelemig 18,5 százalék, 75.000 leig 23,3 százalék, 125.000 leig 28,1 százalék, ezenfelül 30,1 százalék és valamennyihez a szokásos suprakvóta és 1 százalék statisztikai adó járul.

= A vállalkozói szerződések illetéke, Ezves pénz. Iggyigazgatóságokon visszautasítják a folytatólagosan végzett közvállalkozási munkaterv illetékezését, ha a vállalkozó az előző munkaterv illetékének lefizetését nem igazolja. Mivel az az eljárás a közhatalóságtól vállalt munka elvégzését hátráltatja a pénzügyminiszter úgy intézkedett, hogy nem kell az előbbi illeték lefizetését kérni, ha a költségvetésben a hatóság igazolja az illeték kifizetését. A pénzügyi hatóságok kétségbe emelnek, hogy a bélyegtvörvény 15. szakaszának 3. paragrafusa és 4. szakaszának 17. paragrafusa szerinti illetékek kifizetését nyertek-e?

Rádióműsor

— Romániai időszámítás. —

SZOMBAT, AUGUSZTUS 17.

Radio România és Radio Bucuresti, 13: Időjelzés, kulturális híradás, a Duna és a Sulina-csatorna vizálása jelentése, étrend, egészségügyi tanácsok, művészeti és kulturális hírek, sport hírek, 13.15: Petrică Mosoju zenekarának hangversenye, 14: Hírek, 14.30: Alexandru Grozuta hangversenye, 15: Közlemények, 19.50: Magyar nyelvű hírszolgálat, 20: Időjelzés, a rádió postája, 20.15: Egyházzenei hangverseny, 20.40: Hírek, 21: Tánczene, Hanglemezről, 22: Hírek, sport hírek, 22.20: Hírek német, olasz, francia és angol nyelven, 22.40: Eraclie Politis énekhangversenye, 23: Tánccsángok, Budapest I. 6.40: Ébresztő, Torna, 8: Hírek, Étrend, Hanglemez, 11: Hírek, 11.20: és 11.45: Felolvasások, 12.10: Nemzetközi vízjelzőszolgálat, 13: Hangrész és időjárásjelentés, 13.10: Postaszöveg, 13.40: Hírek, 14.20: Hanglemez, 15.30: Hírek, 17.45: Ifjúsági rádió, 17.45: Hírek, 18: Hírek szlovák és ruszin nyelven, 18.15: Magyar nóták, 19: Műszaki előadás, 19.30: Tánccsángok a XVII században, 20.15: Hírek magyar és román nyelven, 20.30: Külügyi negyedóra, 20.40: Közvetítés Esztogomból, 21.05: Közvetítés az Erzsébetvárosi Színházról, Szergejevócsé, Operett, 22.15: Hírek, 23.45: Hírek német, olasz, angol és francia nyelven, 0.30: Cl-gányzene.

Budapest II. 19: Film, és jazz számok hanglemezeről, 19.45: Mezőgazdasági félóra, 20, 15: A rádió szalonzenekarának műsora, 21: Hírek, 21.25: Hegedüs Zoltán elbeszélése, 21.45: Hanglemez.

Hivatalos közlemény szerint:

Az észti, litván és lett szovjet-köztársaságok területére csak orosz vízummal lehet belépni

Bucuresti. (Rador.) A bucarestii szovjetkövetség az érdekeltek tudomására hozza:

„Annak következtében, hogy az észti, lett és litván köztársaságokat, saját kérésük alapján a legfőbb szovjet-tanács hetedik ülészakán hozott határozat értelmében felvették a Szocialista Szovjet Köztársaságok Szövetségébe, új rend lép érvénybe a fentnevezett szovjet szocialista köztársaságokba való belépési formákról való rendelkezésekről.

1. Az észti, lett és litván szovjet szocialista köztársaságokba való belépés csak a Szovjetunió meghatalmazott külképviseletétől kiállított vízum alapján engedélyeztetik. Kivétel képeznek azok a külföldiek, kiknek átutazó szovjet-vízumok van vagy akik az észti, lett és litván köztársaságok diplomáciai képviseletétől augusztus 7. előtt kizolgálatott átutazó vízum birtokában vannak.

2. A fent felsoroltakon kívül a külföldiek számára a régi észti, lett és litván diplomáciai képviseletek által kiállított vízumok megsemmisítettek.

3. Az észti, lett és litván szovjet szocialista köztársaságokba való belépés, valamint átutazás augusztus 7. után a Szovjetunió diplomáciai képviseletétől megállapított formalitásoknak van alávetve.

4. A volt észti, lett és litván köztársaságok utóvéli birtokában külföldön tartózkodó polgárok nem áll jogában belépni az észti, lett és litván szovjet szocialista köztársaságok területére, csak azzal a feltétellel, hogy ha utóveleiket láttamoztatják a Szovjetunió meghatalmazott külképviseletétől.

Hirdessen az Aradi Közlönyben

APRÓHIRDETÉSEK

A 05094. számú, 1938 július 18-án megjelent miniszteri rendelet alapján az apróhirdetések ára a következő módon állapították meg: Alkalmazást keresők, elveszett, eltűnt egyének, vagy tárgyak hirdetése, fürdő és gyógyhely hirdetések szavankint 1 leu. Egyéb apróhirdetés szavankint 2 lei. A leu rendelet értelmében az apróhirdetéseket a 0.5 leu fizetendő.

ALKALMAZÁSI NYER

Magas fizetéssel azonnal felvétetik, Kohn fűszerüzlet, Str. Cloșca-sarok. 3822

Perkett szakácsnő uriházhoz felvétetik azonnalra, Cim a kiadóban.

Házmesterpár szept. 1-re felvétetik, Str. Cosbuc 8. 3831

Megbízható minden szakácsnő keresek, Weiszberger, Str. Cloșca 11. 3824

Perkett minden szakácsnő kerestetik, vidékre, Str. Cloșca 12. I. 7. ajtó. 3818

14-15 éves leányt egy gyermek mellé azonnalra keresek, Tipei-bodega, Str. Moise Nicoară 2. 3815

Különlét azonnal felvesz Sándor könyvkereskedés, 3834

Kétszobás lakás kiadó, Str. Sarmisegetuza No. 12. 3837

Négyzobás lakás kiadó Str. Consistorului 2, alatt szeptember 1-ére. 3811

Kétszobás, elő- és fürdőszobás garconlakás kiadó okt. 1-re, Volt Szánray-palota. 3812

Erkélyes, modern, három- és négyzobás lakások azonnalra kiadók, Bul. Carol 70. 3820

Két egyszobás, konyha, elsőemelet, udvari lakás, újonnan festve, szeptember 1-re vagy későbbre kiadó, P. Avram Iancu 21. 3830

Modern garconlakás fürdőszobával azonnal kiadó, Arad, Str. Mircea Stănescu 9. 3804

Emeleti, négyzobás, erkélyes lakás a főútvonalon, újralfestve, azonnalra is kiadó, Bul. Reg. Ferdinand 45. (Tűdős-ház). 3775

Egyszobás, fürdőszobás, kétszobás fürdőszobás és emeleti raktárhelyiség kiadó, Str. Moise Nicoară 9-11. 3668

Ötszobás összkényelmes lakás azonnal kiadó, Str. Moise Nicoară 9-11. 3667

Figyelem! Kiadó a központban egy igen alkalmas helyiség laboratóriumnak vagy műhelynek, szép világos, száraz helyiség, nagyon olcsó árban, Cim a kiadóban. 3836

VÉTEL-ELADÁS

Két szekrény és díoháló eladó, Str. Grăniciorilor 10. 3829

Eladó: új szekrény, szalon, márványalapos mosdó, gázrezo (kétfalángos) 4 ke-rek, kávéfőző, takaréktűzhely, Strada Mărășesti 62-64, fűszerüzlet. 3827

Keresek egyszárnyas, üvegezett, használt ajtókat, Cim: Str. Miron Costin 6. 3816

Eladó: Berkel-mérleg, tizedesmérleg, pul. üvegszekrényvel, nagy utazókosztály, Cim a kiadóban. 3814

Zongora, Stingly-gyártmány, olcsón eladó, Tempo, Fischer Eliz-palota, Zalog-céduláját olcsón hosszabbítjuk, előleget nyújtunk.

Rendkívül olcsón eladók nőruhákat, fekete kabát, butorok, háztartási cikkek, Cim a kiadóban.

INGATLAN

INGATLANOK eladásának és vételének közvetítése minden árfokozatban, KÖLCSÖNÖK-elsőhelyi betéltáblázásra, HATSCHER Ingatlanforgalmi Iroda, Arad Bul. Carol 46 (Lakás agyanott) Telefon: 26-95. 1505

Felstanyást keresek 30 hold földre, aradi határban, Curticeană. 3819

Villanegyedben telek eladó 200.000 leierért, Cim a kiadóban. 3817

Gyönyörű villa Zagmondházán

4 szobás, előszobás lakással, 450 négyzetméteres, csupa faanyagból építve, hibetelen olcsó áron, majdnem telekárón 260.000 leierért eladó. Egyedül megbízott!

Kiss La os „Uranus” Ingatlanirodaja és lakása, Arad, Str. Eminescu 2, I. em. Telefon 25-61.

Strada Balasa- és Dorobanti or-uca közelében **3 szobás, fürdő- és előszobás lakás** ház városi vízvezeték, me-lékek, pincével, előnyös árban 500 ezer leierért eladó. Megbízott: **HATSCHER** Bul. Carol 46. — Telefon 2695.

KÜLÖNFÉLEK

Elveszett egy kis karikán levő kicsi kulcs. Megtaláló száz lei ellenében adja le az Aradi Közlöny kiadóhivatalában.

Írógépek, National-kasszák iav-tását ajányosan vállaljuk, Erika írógépszaküzlet, Str. Alexandri 5. tel. 13-93 3560

Évtizedek óta működő DARÁLÓMALOM HELYSÉGE ugyanilyen célra, vagy műhelynek olcsón kiadó, Str. Mărășesti 71.

Olcsó bevásárlási alkalom a TEMPO bizományi üzletben Fischer Eliz palota.

Mahagóni ebédő 7500 modern hálók 8500 leieről, íróasztalok 1200, porszívó 2500, zöld vasgép üvegszekrény: tel. 1400, zongoraszek, nádülés-sel 160, állótűkór 1400, ágyszőnyeg 500, festett ágyszőnyeg 800, előszobafal 800, rézgép és sodrony és matrac 4800, fehér porcellán mosdókészlet vasállványal 650 iskolai gyermekpad 600, sport-gyermekkoszt 2200, 4 drb kártyozott szék 580, állófogas 900 lei. Zalogköcsönököt közvetítünk a temesvári zálogházba, elintézésig előleg adunk. Zalogcéduláját megvásároljuk.

Nőszabóságunk részére **nagymunkást 2 napszabót** veszünk, **M. NEUMANN BRASOV.**

LAKÁS

Főtér melletti négyzobás mo. földszinti lakás november 1-re kiadó, Str. Dumbrava Rosie 27. 3835

Legújabb jelentéseink:

Anglia ultimátumban Faruk egyiptomi király azonnali lemondását követeli

A közeli keleti angol haderő főparancsnoka számára követelik Egyiptomban a főhatalmat

Róma. A kairói angol nagykövet Faruk királynak ma ultimátumot adott át és ebben súlyos rendszabályokat helyez kilátásba, amennyiben a következő angol követeléseket azonnal nem teljesítik:

1. Az egyiptomi királyt távolítsák el méltóságából.
2. Ali Maher volt miniszterelnököt és annak a kormánynak tagjait, amely tiltakozott az ellen, hogy Egyiptom Anglia mellett lépjen háborúba, nyomban állítsák hadbíróság elé.
3. Astos Messeli pasát, az egyiptomi vezérkar vezetőjét, aki közlismert angolellenes álláspontjáról és aki Mac Readv angol katonai szakértőnek több ízben odanyilatkozott, hogy Egyiptom katonai helyzete kedvezőtlen, az angolokkal való együttműködés hátrányos és az angolok által nyújtandó katonai segítség illuzórikus ugyancsak hadbíróság elé állítandó.
4. Egyiptom fölötti korlátlan főhatalom Whillek tábornoknak, a közeli keleti angol haderők főparancsnokának adandó át.

Az USA Angliával a Panama-csatorna, míg Kanadával az amerikai kontinens védelméről folytat tárgyalásokat

Amerikai vezérkari tisztek utaztak Angliába

Washington. Roosevelt elnök közölte a sajtóval, hogy pénteken tárgyalások kezdődtek az USA és Anglia között a Panama-csatorna megvédése érdekében létesítendő tengeri és lég-támaszpontok kérdésében. Ugyancsak tudatta az elnök a nyilvánossággal, hogy Kanadával is tárgyalások folynak az

amerikai kontinens megvédése végett elmondotta a sajtó munkatársainak, hogy jelenleg két magasrangú amerikai tábornok és egy amerikai ellentengernagy Angliában tartózkodik számos amerikai vezérkari tiszttel egyetemben, fontos tanácskozások lefolytatása céljából.

Olasz hivatalos jelentés a Milano és Turin elleni angol légitámadásokról

Róma. Most tették közzé azt a hivatalos veszteségliszta, mely Milano, Turin és Alexandria nyílt városok ellen végrehajtott angol légitámadásról számol be.

Milanóban az angolok légitámadásának 12 halottja volt, 7 férfi és 5 nő, valamennyien szegény munkás s iparos családok tagjai. Ezenkívül 46 sebesült, köztük egy tizhónapos és két kétévesnél fiatalabb gyermek. Turinban 1 halott és 8 sebesült. Alexandriában pedig 12 halott és 14 sebesült áldozatot követelt ez a légitámadás.

Alexandriában egy családban az apát, anyát és két kis gyermeket megölték a bombák, míg ugyane család két másik kis gyermekét súlyosan megsebesítették. Egész Olaszország szerte tetteles és hazafias részvétellel fogadja ezeket az áldozatoknak tragédiáját, akik Anglia megerénytelének estek áldozatul és akiket a civilizáció nagyobb dicsőségére, gyilkoltak le Nagybritanniá repülői, mint nyílt városok védtelen lakóit.

Ujabb repülőtámadás Málta szigete ellen

London. (Rador.) Hivatalos jelentés közli, hogy csütörtökön vadászgépektől kísért erős ellenlényeges bombázó repülőgépek támadást inté-

zették Málta ellen. Anyagi kárt a bombatámadás nem okozott, egy polgári lakos megsebesült. Egy angol vadászgép a tengerbe zuhant.

Olaszország tiltakozó jegyzéket intéz Svájcához

Megsértették Svájc semlegességét az olasz városokat bombázó angol repülő

Newyork. Az United Press római tudósítója jelenti: Az olasz kormány ultimátum formájában tiltakozó jegyzéket intéz Svájcra. A jegyzékben utalnak arra, hogy Északolaszországot angol bombatámadások érték és ezek az angol repülőgépek Svájc semlegességének megsértésével, svájci területen át kerültek Olaszország fölé. Így tehát, ha legalább a jövőben Svájc nem fogja megvédeni semlegességét minden rendelkezésre álló eszközzel, olyképen, hogy az angol repülő ellen hathatósan harcoljon, az olasz fasiszta kormány Svájc elfoglalását úgy fogja te-

kinteni, hogy Svájc passzív együttműködést folytat Angliával s ebből az olasz kormány levonja majd az összes konzekvenciákat.

Tripolisz, Dacára a kirenaikai határon folyó hadműveleteknek, a lybiai közelet teljesen normális mederben folyik. Graziani kormányzó tegnap avatta fel Liljanában az új vasúti hidat és ugyancsak itt elnökölt egy nagy gyermeknvarratási akció bevezető ünnepségén. Az ünnepségen gyarmati olasz katonaság és polgári személyek valamint benszült lakosság vett nagy számban részt.

Berbera felé vonulnak vissza az angol gyarmati csapatok

London. Illetékes angol körök szerint Brit-szomáliában kritikussá vált a helyzet és az angolok kénytelenek Berbera felé visszavonulni. Két olasz hadosztály teljes erővel halad előre és az angolok teljesen el vannak szigetelve, mert sehonnán nem számíthatnak segítségre.

Róma. Olasz hivatalos körök az angol rádió-

nak arra a hírére, hogy 126 olasz gépet lőttek volna le eddig a háborúskodás folyamán leszó gezik, hogy augusztus 8-ig bezárólag összesen 41 olasz gép pusztult el, ezzel szemben az olaszok légi harcban 127 angol gépet lőttek le és a földön 123-at semmisítették meg.

A vállalati székhelyek a jövőben csak miniszteri engedéllyel helyezhetők át

Bucuresti. A hivatalos lap holnap számában törvényrendelet jelenik meg, melynek értelmében vállalatok, részvénytársaságok korlátozott felelősségű társaságok, vagy magánüzemek székhelyeiket jelenlegi székhelyükről csak a nemzetgazdasági minisztérium jóváhagyása után helyezhetik át más helységebe.

Sziámi hadosztályok Francia-Indokína határán

Tokio. A japán sajtó úgy értesült kínai forrásból, hogy Sziám és Francia-Indokína határán öt sziámi hadosztály vonult fel. A sziámi katonák ismeretlen céllal táboroznak a határon.

Német szakértő látogatása a társadalombiztosító pénztár intézményeinél

Bucuresti. Ludwig Philipp mérnök, a német birodalom technikai és racionalizálási bizottságának vezető tagja, Caesar Rascanu munkatügyi államtitkár, valamint több szakértő kíséretében meglátogatta a munkásbiztosító pénztár egészségügyi intézményeit.

Német internáltak elmenekültek Délafrikából

Lisszabon. (Rador.) A DNB közli a Mozambicból érkezett híradások alapján, hogy az Elisabeth kikötőből a Queen Ann nevű hajón megszökött német polgári internáltak menekülése nyugtalanítja a délafrikai angol tengerészeti állományokat. A 120 német internált között vannak a fogságba esett német kereskedelmi hajók matrózai is, akiket a háború kitörése óta hónapokon keresztül Uppingtonban őriztek egy táborban, ahol hajók be és kirakodásánál használták őket. Csütörtökkel reggel a régi típusú 800 tonnás Queen Ann nevű hajó, amelyen fűszer és gyarmatárut kellett volna Angliába szállítani, eltűnt az Elisabethi kikötőből. Később felfedezték, hogy az internáltak őrei össze vannak kötözve az szájuk be van tömve, a foglyok pedig hiányzanak. Az északafrikai vizeken lévő angol hadihajókat nyomban értesítették a történetéről és egy rombolóhajót, valamint két torpedónaszádót a Queen Ann felkutatására és elfogására küldtek. Rajtuk kívül repülő is kutatják az eltűnt hajót. Azt hiszik, hogy a szökevények az angol kereskedelmi matrózok egyenruhájába öltözve Madagascarba, vagy az olasz Szomáliába igyekeznek jutni.

LAPZARTA:

(Rador-jelentések)

BELGRÁD. Rövidesen gazdasági tanácskozások kezdődnek Németország és Jugoszlávia között, amelyek a világháború előtti szerb kölcsönök ügyét tárgyalják meg. 40 különböző ilyen kölcsön amortizációja és kamatkérdése ügyében elvi megállapodás lőtt már eddig létre.

STOCKHOLM. A szovjet hatóságok intézkedésére az új litván szovjetköztársaság fővárosa Vilna lett, dacára, hogy Kaunas volt Litvánia eddigi fővárosa.

MILÁNÓ. Két villamosvontat közvetlenül Milánó előtt összeütközött. A vonatok 300 kirándulót szállítottak, akik közül tizen súlyosan, övenen könnyebben megsebesültek. Részletek a szerencsétlenségről hiányoznak.

VICHY. Marseillei tengerészeti hatóságok utasítására valamennyi luxushajót bárkát, csónakot azonnali hatállyal be kell jelenteni és azt követően be kell szolgáltatni a haditengerészeti hatóságoknak.

BUCURESTI. A Vörös Kereszt felhívást intézett az ország jószívű lakosságához, hogy a szülők nélkül maradt menekült gyermekek felneveléséről, ellátásáról és iskoláztatásáról gondoskodás történjék.

MARSEILLE. A DNB-ügynökség jelenti: A marseille-i kikötőben lassan ismét helyreáll a régi tevékenység. Az elmúlt hét folyamán 49 hajó érkezett a marseille-i kikötőbe és ezek a hajók részben utasokat, részben pedig élelmiszert hoztak magukkal.

BERLIN. Hivatalos német katonai körök jelentése szerint a német légvédelmi tüzérség az összes nehéz- és nagykaliberű légvédelmi ágyúkkal felszerelve állt sokat foglalt el a Földköz-tenger partján, egészen Biarritzig.